

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΚΑΡΥΠΙΔΟΥ Χ. ΚΥΡΙΑΚΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Ελεύθερη παροχή Ασφαλιστικών υπηρεσιών
στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

Επιβλέπων Καθηγητής
Σκαλίδης Ελευθέριος

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος
ειδίκευσης στην εφαρμοσμένη λογιστική & ελεγκτική

Θεσσαλονίκη 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Πρόλογος.....	4
Ιστορική Αναδρομή ασφάλισης.....	6
Η συμβολή του κλάδου Ιδιωτικής ασφάλισης στις σύγχρονες κοινωνίες.....	8
Οικονομική Συμβολή.....	8
Κοινωνική Συμβολή.....	9
Ιδιωτική επιχείρηση & ασφάλιση.....	10
Ομάδες κλάδων ασφαλίσεων ζημιών.....	11
Τα είδη των ασφαλιστικών εταιριών.....	11
Επιχειρήσεις ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα.....	12
Ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες που έχουν έδρα την Ελλάδα.....	12
Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα (εκτός της ΕΕ και του ΕΟΧ).....	13
Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε κράτος-μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ.....	13
Αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί	14
Διάκριση μεταξύ κοινοτικών και μη κοινοτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων..	14
Οι μη Κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις.....	14
Οι Κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις.....	16
Ασφαλιστική και Αντασφαλιστική διαμεσολάβηση.....	18
Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές.....	19
Διαδικασία εγγραφής σε μητρώο.....	25
Οδηγίες της ΕΟΚ και της ΕΕ σχετικές με την ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	27
Οδηγία 2002/92/ΕΚ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ της 9ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση.....	30
Απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα.....	32
Γνωστοποίηση της εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη.....	36
Πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν οι διαμεσολαβητές.....	37
Κυρώσεις.....	39
Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών.....	40
Καταγγελίες.....	40
Solvency I.....	41
Solvency II.....	43
Ιστορική αναδρομή.....	43
Solvency II αναλυτικά.....	45
Ο σχεδιασμός του Solvency II.....	47
Οι τρεις Πυλώνες του Solvency II (αναλυτικά).....	48
Γενικά Συμπεράσματα.....	54
Solvency II και Δ.Λ.Π.....	55
Solvency II Readiness Report.....	57
ΜΙΚΡΕΣ / ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ Solvency II.....	58
Case Study: Η δομή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην Γερμανική Ασφαλιστική Αγορά.....	60
Αποτελέσματα της έρευνας του CEA για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Solvency II (Impact Assessment Survey).....	61

Υποστήριξη μιας οικονομικής προσέγγισης βασισμένης στη διαχείριση κινδύνων.....	62
Βρίσκοντας την ορθή «Standard» μέθοδο (Standard Approach).....	62
Η αρχή της αναλογικότητας (proportionality).....	64
Εξαιρέσεις από το Solvency II.....	65
Οι εισηγήσεις του CEA.....	65
Solvency II –Σχέδιο Οδηγίας της 10ης Ιουλίου 2007.....	66
Πεδίο εφαρμογής.....	67
Εποπτικές Αρχές και γενικοί κανόνες εποπτείας.....	68
Σύστημα διακυβέρνησης.....	69
Δημοσιοποίηση.....	70
Προαγωγή εποπτικής σύγκλισης.....	71
Τεχνικά Αποθέματα.....	72
Ίδια κεφάλαια.....	73
Γενικές διατάξεις για το SCR, με χρήση καθορισμένου τύπου υπολογισμού ή εσωτερικού μοντέλου.....	74
Καθορισμένος τύπος υπολογισμού του SCR.....	75
Εσωτερικά μοντέλα.....	75
Ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις.....	76
Επενδύσεις.....	77
Εποπτεία Ομίλων.....	77
IFRS 4 – Insurance Contracts.....	78
Έκταση του IFRS 4.....	79
Λογιστικές αρχές.....	80
Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές.....	81
Γνωστοποιήσεις.....	81
Βιβλιογραφία.....	83

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της ελεύθερης παροχής των ασφαλιστικών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αρχικά πραγματοποιείται μια ιστορική αναδρομή της ασφάλισης γενικότερα, από την αρχαία Αίγυπτο έως τη δημιουργία της πρώτης ασφαλιστικής εταιρίας στην Ελλάδα. Έπειτα παρουσιάζεται η οικονομική και η κοινωνική συμβολή της ασφάλισης στην σύγχρονη κοινωνία.

Ακολούθως αναλύεται η έννοια της ασφαλιστικής επιχείρησης, παρατίθενται οι ασφαλιστικοί κλάδοι και στη συνέχεια αναφέρονται τα είδη των ασφαλιστικών εταιριών καθώς και οι μορφές που αυτές έχουν στην Ελλάδα. Στο τέλος αυτής της ενότητας γίνεται μια διάκριση μεταξύ των Κοινοτικών και μη Ασφαλιστικών Εταιριών και μια ανάλυση των χαρακτηριστικών αυτών που τα κάνουν να διαφέρουν.

Η επόμενη ενότητα διασαφηνίζει τον όρο της ασφαλιστικής και ανασφαλιστικής διαμεσολάβησης και προβάλλονται τα είδη των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών. Στη συνέχεια αναλύεται η οδηγία 2002/92/ΕΚ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ και του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 9ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση. Σε αυτή την οδηγία παρουσιάζονται όλες τα προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και οι πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν στους πελάτες τους οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Ολοκληρώνοντας την εργασία αυτή παρουσιάζονται οι οδηγίες Solvency I και Solvency II οι οποίες εξασφαλίζουν ένα επαρκές επίπεδο προστασίας των καταναλωτών απέναντι σε πιθανή αφερεγγυότητα της εταιρίας με την οποία συνεργάζονται, δεδομένου ότι η εταιρία διασφαλίζει ότι το κεφάλαιο που διατηρεί είναι ανάλογο των κινδύνων που αναλαμβάνει. Ο αυξημένος ανταγωνισμός στις Ευρωπαϊκές ασφαλιστικές αγορές θα επιφέρει μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων σε πιο προσιτές τιμές για τον καταναλωτή, δεδομένου ότι με το Solvency II τα ασφαλιστικά προϊόντα θα κοστολογούνται με τις σωστές τιμές αφού

θα γίνεται σωστή και ολοκληρωμένη αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων. Αναλύονται οι τρεις πυλώνες πάνω στους οποίους στηρίχθηκε ο σχεδιασμός του καθώς επίσης και η σχέση του με τα Δ.Λ.Π. και τα Δ.Π.Χ.Π.

Η παρούσα εργασία θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση τόσο από τον οπτική γωνία των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών όσο και από των ασφαλιστικών εταιριών.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ασφάλιση είναι η ορθή οργάνωση ενός αποτελεσματικού τρόπου αντιμετώπισης αβέβαιης μελλοντικής οικονομικής ανάγκης.

Είναι η μεταφορά συγκεντρωμένων, τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων σε ασφαλιστικές εταιρείες έναντι ασφαλιστρών, που συμφωνούν να αποζημιώσουν τους ασφαλισμένους για τυχαίες ζημιές.

Η ασφάλιση στα πρώτα της στάδια, εμφανίστηκε με την μορφή «αλληλοβοήθειας», μεταξύ ατόμων που εκτελούσαν ένα παρεμφερές είδος εργασίας.

- Στην αρχαία Αίγυπτο, πολλά «εργατικά» ατυχήματα και πολλές ασθένειες τους μάστιζαν έτσι, δημιουργήθηκε το πρώτο «ταμείο αλληλοβοήθειας».
- Στην αρχαία Ελλάδα, ήταν διαδεδομένη η ασφαλιστική κάλυψη με νόμο του Σόλωνα, τον 6ο π.Χ. αιώνα, ο πρώτος ασφαλιστικός νόμος που καθόριζε την λειτουργία εταιριών που είχαν σαν αντικείμενο την κάλυψη των εξόδων.
- Στην Κύπρο τον 5ο π.Χ. αιώνα, εμφανίστηκε το πρώτο νοσοκομειακό πρόγραμμα της ιστορίας.
- Τον 4ο π.Χ. αιώνα, συναντάμε αναφορά στον θεσμό της ασφάλισης, σε λόγους του Δημοσθένη, «Περί θαλασσίων πιστώσεων».
- Από τους λεγεωνάριους θεσπίστηκε το πρώτο συνταξιοδοτικό σύστημα της ανθρωπότητας.
- Το πρώτο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θαλάσσιας ασφάλισης εκδόθηκε στην Γένοβα στις 23 Οκτωβρίου του 1347 και αναφέρεται στην κάλυψη του ιστιοφόρου Santa Clara για το ταξίδι από την Γένοβα στην Μαγιόρκα.
- Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε με Ελληνικά κεφάλαια, ιδρύθηκε στην Τεργεστή, το 1789, με την επωνυμία «Societa Greca D' assicurazione».

- Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε στην Ελλάδα, δημιουργήθηκε στην Σύρο το 1828 με την επωνυμία «Ελληνικόν Ασφαλιστικόν Κατάστημα». Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν μέτοχος κατά 8 %.

Το 1970 ψηφίσθηκε ο σύγχρονος ασφαλιστικός νόμος της Ελλάδος και αργότερα, με την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκσυγχρονίσθηκε και εναρμονίσθηκε με τους ασφαλιστικούς νόμους των υπολοίπων χωρών. Σήμερα, η ασφάλιση έχει εξελιχθεί σε επιστήμη. Με την ασφαλιστική μελέτη της οικογένειας ή της επιχείρησης, ο επαγγελματίας ασφαλιστικός σύμβουλος μπορεί να προσφέρει τέτοια ασφαλιστική κάλυψη που είναι ικανή να αποτρέψει οποιαδήποτε οικονομική ζημιά ή καταστροφή.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο ασφαλιστικός κλάδος συμβάλλει στην οικονομική, ψυχολογική και σωματική υγεία των μελών των σύγχρονων κοινωνιών. Άλλωστε, είναι αποδεδειγμένο ότι όσο πιο αναπτυγμένος είναι σε μια κοινωνία ο ασφαλιστικός θεσμός, τόσο πιο λίγα είναι τα κοινωνικά προβλήματα που εμφανίζονται.

Οικονομική Συμβολή

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως σύγχρονες οικονομικές μονάδες αποτελούν εξ' ορισμού ένα σημαντικό πεδίο απασχόλησης εργαζομένων αλλά και πηγή φορολογικών εσόδων του Κράτους, υπηρετώντας συγχρόνως και ένα θεσμό με πολλαπλές θετικές παραμέτρους για την οικονομική ευμάρεια μιας κοινωνίας, όπως:

- **Αποκατάσταση ζημιών:** Με την αποκατάσταση των κάθε είδους ζημιών, αποτρέπεται η σοβαρή διατάραξη των οικονομικών, επιχειρηματικών, επαγγελματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και εξασφαλίζεται η σταθερότητα και η συνέχεια.
- **Ενθάρρυνση και Προαγωγή Αποταμίευσης:** Τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τα ασφάλιστρα, αποτελούν ουσιαστικά διαθέσιμα αποταμιευμένα κεφάλαια, τα οποία συμβάλλουν στη δημιουργία υγιούς και ισχυρής εθνικής χρηματαγοράς.
- **Χρηματοδότηση Επενδύσεων:** Φυσικό επακόλουθο της δημιουργίας αποταμιευτικών κεφαλαίων, είναι η αξιόπιστη ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ισχυροποίηση της οικονομίας και την αύξηση του ΑΕΠ.
- **Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας:** Είναι βέβαιο ότι κάτω από τις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του οξύτατου ανταγωνισμού οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και ιδιαίτερα οι καινοτόμες και κατά συνέπεια οι πλέον ριψοκίνδυνες, θα ήταν πολύ λιγότερες, αν οι επιχειρηματίες δεν είχαν το προστατευτικό δίκτυο των ασφαλειών.

- **Ανάπτυξη Έρευνας και Τεχνολογίας:** Ο ασφαλιστικός κλάδος στηρίζει οικονομικά και ενθαρρύνει επιστημονικές έρευνες, που συνδέονται με την υγεία και τις αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων, ενώ παράλληλα κάνει εφικτή την παραγωγή προϊόντων προχωρημένης τεχνολογίας, μέσα από τη διασφάλιση του προφανούς κινδύνου.
- **Διάσωση Προσωπικών, Οικογενειακών και Εθνικών Πόρων:** Σημαντικά μικρότερο θα ήταν το συνολικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, αν δεν υπήρχε ο ασφαλιστικός θεσμός. Αρκεί να υπολογίσουμε πόσο μεγάλη θα ήταν η απώλεια υλικών αγαθών, χωρίς ελπίδα επαναδημιουργίας τους, από μεμονωμένες (τροχαία ατυχήματα - πυρκαγιές) ή συλλογικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες, τυφώνες, ηφαίστεια), αν δεν υπήρχε η δυνατότητα αντικατάστασής τους από τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις.

Κοινωνική Συμβολή

Σημαντική είναι η συμβολή του ασφαλιστικού κλάδου στην υγεία, σταθερότητα και συνοχή της οικογένειας, ως πυρήνα του κοινωνικού ιστού, αλλά και σε τελική ανάλυση της ίδιας της κοινωνίας.

- I. Ψυχική και Πνευματική Υγεία:** Το σημαντικότερο ίσως από όλα τα αγαθά που προσφέρει ο ασφαλιστικός κλάδος στους πολίτες των σύγχρονων κοινωνιών, είναι το αίσθημα ασφάλειας, που μειώνει δραστικά την πίεση, την ανησυχία και το άγχος, που από τη φύση τους είναι γενεσιουργά αίτια ψυχολογικών και οργανικών ασθενειών.
- II. Ποιότητα Ζωής:** Η συμπλήρωση ή/και αναπλήρωση των κοινωνικών ασφαλίσεων σε προσωπικό και οικογενειακό επίπεδο στα θέματα εξασφάλισης οικογενειακού εισοδήματος (σε περιπτώσεις ανικανότητας προς εργασία), υγείας και θανάτου, καθώς και η αποκατάσταση κάθε είδους υλικών ζημιών, συμβάλλει στην ηρεμία, γαλήνη και συνοχή της οικογένειας και άρα στην ποιότητα ζωής.
- III. Διατήρηση Περιουσίας και Εσόδων:** Οι αποζημιώσεις, σε περιπτώσεις ατυχημάτων και μακρόχρονων ασθενειών, διασφαλίζουν -τουλάχιστον σ' ένα σημαντικό μέρος- την οικονομική αυτάρκεια του παθόντος και της οικογένειάς του και αποτρέπουν την αύξηση των κοινωνικών προβλημάτων. Παράλληλα, οι αποζημιώσεις

καταστροφής της περιουσίας αποτρέπουν την περιθωριοποίηση πρώην εύπορων οικογενειών και τη δημιουργία νεόπτωχων.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ & ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ασφαλιστική επιχείρηση είναι η επιχείρηση που έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες και έχει λάβει διοικητική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ ή το άρθρο 6 της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ.

Δικαιολογητικός λόγος της αποκλειστικότητας: η μη διακινδύνευση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης από κινδύνους που συνεπάγεται η δραστηριοποίηση σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Εξαίρεση της αποκλειστικότητας: Ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν, προς εκπλήρωση του σκοπού τους, να ιδρύουν ανώνυμες εταιρίες και να συμμετέχουν σε όμοιες εταιρίες, έστω και αν δεν έχουν ως αντικείμενο τις ασφαλιστικές εργασίες.

Κύρια ασφαλιστική εργασία: η σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων με σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων – Επιτρεπόμενη εργασία: η αντιπροσώπευση ανωνύμων εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ).

Αντασφαλιστική επιχείρηση νοείται η επιχείρηση, πλην των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτης χώρας, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή κινδύνων τους οποίους έχει ασφαλίσει ασφαλιστική επιχείρηση, ασφαλιστική επιχείρηση τρίτης χώρας ή άλλη αντασφαλιστική επιχείρηση.

Υποκατάστημα θεωρείται κάθε πρακτορείο ή υποκατάστημα ασφαλιστικής επιχείρησης σε άλλο κράτος μέλος. Εξομοιώνεται με πρακτορείο ή υποκατάστημα κάθε μόνιμη παρουσία μιας επιχείρησης στο έδαφος κράτους μέλους της Ε.Ε. και τον ΕΟΧ, έστω κι αν αυτή η παρουσία δεν έχει λάβει τη μορφή υποκαταστήματος ή πρακτορείου, αλλά ασκείται μέσω απλού γραφείου το οποίο διευθύνεται από προσωπικό της ίδιας επιχείρησης ή από ανεξάρτητο πρόσωπο ενταλμένο να ενεργεί μόνιμως την επιχείρηση, όπως θα ενεργούσε ένα πρακτορείο.

ΟΜΑΔΕΣ ΚΛΑΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

- «Ατυχήματα και ασθένειες»
- «Ασφάλιση αυτοκινήτων»
- «Ασφάλιση θαλάσσης και μεταφορών»
- «Ασφάλιση αεροσκαφών»
- «Πυρκαγιές και λοιπές ζημιές σε αγαθά»
- «Ασφάλιση αστικής ευθύνης»
- «Ασφάλιση πιστώσεων και εγγυήσεων»
- «Γενικές ασφαλίσεις ζημιών

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Οι ασφαλιστικές εταιρίες διακρίνονται σε :

- Ειδική ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία
- Αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός
- Γραφεία αντιπροσωπειών μεσιτών Lloyd's Λονδίνου (για θαλάσσιες ασφαλίσεις)
- Επιχειρήσεις δημοσίου δικαίου (δεν έχει συσταθεί καμία παρόμοια επιχείρηση μέχρι σήμερα)
- Αλλοδαπή ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία με εγκατάσταση ή πρακτορείο
- Ασφαλιστική εταιρία χαρτοφυλακίου
- Ασφαλιστική εταιρία χαρτοφυλακίου μικτής δραστηριότητας

Επιχειρήσεις ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα

Η ιδιωτική ασφάλιση ασκείται στην Ελλάδα από:

- Ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες που έχουν έδρα την Ελλάδα.
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα εκτός της ΕΕ και του ΕΟΧ και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υπό καθεστώς εγκατάστασης (μέσω υποκαταστήματος).
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε κράτος-μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υπό καθεστώς εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
- Αλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς

Ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες που έχουν έδρα την Ελλάδα

Η λειτουργία ασφαλιστικής επιχείρησης με έδρα την Ελλάδα προϋποθέτει άδεια που χορηγείται με απόφαση της Εποπτικής Αρχής. Η άδεια ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ενιαία άδεια) σε περίπτωση που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση πρόκειται να ασκήσει τις δραστηριότητές της σε άλλο κράτος-μέλος, είτε με καθεστώς εγκατάστασης, δηλαδή υποκατάστημα, είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 400/1970.

Για ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα την Ελλάδα και συνιστώνται μετά την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 118/85 (ΦΕΚ Α' 35), η άδεια λειτουργίας τους χορηγείται αποκλειστικά για την άσκηση είτε ασφαλίσεων κατά ζημιών είτε ασφαλίσεων ζωής.

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα την Ελλάδα και οι οποίες κατά τη δημοσίευση του Π.Δ. 118/85 ασκούσαν ασφαλίσεις κατά ζημιών μαζί με ασφαλίσεις ζωής μπορούν να εξακολουθήσουν την ταυτόχρονη άσκηση των δύο δραστηριοτήτων, υπό τον όρο ότι κάθε δραστηριότητα θα τελεί υπό χωριστή διαχείριση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52β του Ν.Δ. 400/1970.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται:

- Ασφαλιστικές εταιρίες ζωής,
- Ασφαλιστικές εταιρίες ζημιών και
- Ασφαλιστικές εταιρίες μικτής δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας, την οποία επιθυμεί να ασκήσει η ασφαλιστική επιχείρηση, της χορηγείται από την εποπτική αρχή η άδεια λειτουργίας κατά κλάδο ασφάλισης, για όλους ή μερικούς από τους κινδύνους που υπάγονται στον κάθε κλάδο, καθώς και κατά ομάδα κλάδων ασφαλίσεων σύμφωνα με την κατάταξη που προβλέπεται στο άρθρο 13 του Ν.Δ. 400/1970.

Επίσης, στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος υπάγονται και οι δραστηριότητες των ελληνικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα (εκτός της ΕΕ και του ΕΟΧ)

Στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος υπάγονται επίσης οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα (εκτός της ΕΕ και του ΕΟΧ) και ασκούν ασφάλιση στην Ελλάδα υπό καθεστώς εγκατάστασης σύμφωνα με τα άρθρα 3α και 20 του Ν.Δ. 400/1970.

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε κράτος-μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε κράτος-μέλος της ΕΕ και του ΕΟΧ, μπορούν να ασκούν ασφάλιση στην Ελλάδα, είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης, δηλαδή υποκατάστημα, είτε υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του 7ου Κεφαλαίου του Ν.Δ. 400/1970.

Η εποπτεία της δραστηριότητας αυτών των ασφαλιστικών επιχειρήσεων πραγματοποιείται από τις εποπτικές αρχές των κρατών-μελών όπου έχουν την έδρα τους οι εν λόγω ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί

Στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος υπάγονται οι οργανισμοί που ασκούν την αμοιβαία ασφάλιση ή αλληλασφάλιση, με αποκλειστικό σκοπό την αλληλασφάλιση των μελών τους. Οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί λειτουργούν σύμφωνα τα άρθρα 35, 36 και 37 του Ν.Δ. 400/1970 και μπορούν να ασκούν αποκλειστικά ασφαλιστικές εργασίες που κατατάσσονται και ταξινομούνται στις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι μη κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Οι μη κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ασκείται πλήρως η εποπτεία και μάλιστα σε μεγαλύτερη έκταση από ότι συμβαίνει στις ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις
- Απαιτείται άδεια λειτουργίας
- Προβλέπεται δέσμευση στην Ελλάδα στοιχείων του ενεργητικού τους
- Η ασφάλιση πραγματοποιείται με το σύστημα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, δηλαδή χωρίς εγκατάσταση, δεν προβλέπεται από το ελληνικό και κοινοτικό δίκαιο για επιχειρήσεις που δεν προέρχονται από κοινοτικές χώρες.

Άδεια λειτουργίας μη Κοινοτικής ασφαλιστικής επιχείρησης

Οι μη Κοινοτικές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις ασκούν τις ασφαλιστικές εργασίες στην Ελλάδα με τη μορφή υποκαταστήματος ή πρακτορείου και η άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

Προϋποθέσεις χορήγησης αδείας λειτουργίας :

- Μορφή ανώνυμης εταιρίας στην έδρα της
- Νόμιμη λειτουργία στην έδρα της για τους κλάδους που ζητά την άδεια στην Ελλάδα
- Διορισμός φυσικού ή νομικού προσώπου ως νομίμου αντιπροσώπου της στην Ελλάδα
- Πρέπει να επιτρέπεται σε Ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις να εγκαθίστανται στη χώρα που έχει την έδρα της
- Μετοχικό κεφάλαιο όχι κατώτερο του ελάχιστου που προβλέπεται στην Ελλάδα (σε συνάρτηση με το εγγυητικό κεφάλαιο)
- Διάθεση στην Ελλάδα ή άλλο κράτος-μέλος του Ε.Ο.Χ. στοιχείων ενεργητικού για ποσό τουλάχιστον ίσο προς το ένα δεύτερο του ελάχιστου ορίου εγγυητικού κεφαλαίου
- Δέσμευση στην Ελλάδα του ενός τετάρτου (1/4) του ποσού αυτού ως εγγύηση
- Περιθώριο φερεγγυότητας
- Τεχνικά αποθέματα
- Διοικητική και λογιστική υποδομή στην Ελλάδα
- Διορισμός υπεύθυνου αναλογιστή (και υπεύθυνο για στοιχεία μεταβλητού κεφαλαίου αν ασκεί τον κλάδο ΙΙΙ ζωής)
- Διορισμός αντιπροσώπων διακανονισμού ζημιών σε κάθε κράτος-μέλος αν ασκεί τον κλάδο αστικής ευθύνης από ατυχήματα που προκαλούνται από την κυκλοφορία αυτοκινήτων

Λοιπές υποχρεώσεις των μη Κοινοτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Εκτός από τις προηγηθείσες υποχρεώσεις που έχουν οι Κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις αναφορικά με την χορήγηση της άδειας λειτουργίας έχουν και τις ακόλουθες λοιπές υποχρεώσεις:

- Τήρηση στην Ελλάδα εμπορικών βιβλίων στην ελληνική γλώσσα

- Κατάρτιση, δημοσίευση και υποβολή στο Υπουργείο Ανάπτυξης οικονομικών καταστάσεων στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις ημεδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις
- Αναφορά σε κάθε έγγραφό τους της φράσης «Αλλοδαπή Ασφαλιστική Επιχείρηση» συνοδευόμενη από την εταιρική επωνυμία της, την έδρα της, την εθνικότητά της και το καταβεβλημένο εταιρικό κεφάλαιό της.

Οι Κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Οι Κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Ελευθερία εγκατάστασης και ελευθερία παροχής υπηρεσιών (ΕΠΥ)
- Εισαγωγή του θεσμού της ενιαίας άδειας (ή ευρωπαϊκού διαβατηρίου) που χορηγεί το Κράτος-μέλος καταγωγής της ασφαλιστικής επιχείρησης με ισχύ για ολόκληρη την Ε.Ε.
- Το μεγαλύτερο μέρος της εποπτείας ασκείται από την εποπτική αρχή του κράτους-μέλους της καταγωγής της.

Ίδρυση Υποκαταστήματος

Για την ίδρυση υποκαταστήματος απαιτείται κοινοποίηση στο Υπουργείο Ανάπτυξης των απαραίτητων δικαιολογητικών από την εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής.

Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή των δικαιολογητικών ο Υπουργός Ανάπτυξης έχει τη δυνατότητα να αναφέρει στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής της ασφαλιστικής επιχείρησης, εφόσον είναι αναγκαίο, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, πρέπει να ασκεί τις δραστηριότητές του το υποκατάστημα στην Ελλάδα. Ακολούθως δύναται να πραγματοποιηθεί έναρξη των εργασιών του υποκαταστήματος μετά από σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Ανάπτυξης προς αυτό και σε κάθε περίπτωση μετά την πάροδο της δέμηνης προθεσμίας

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΠΥ)

Ομοίως για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών απαιτείται υποβολή στο Υπουργείο Ανάπτυξης δικαιολογητικών από την εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής της ενδιαφερόμενης ασφαλιστικής επιχείρησης. Ταυτόχρονα απαραίτητη κρίνεται η γνωστοποίηση από το Υπουργείο Ανάπτυξης της καταχώρησης της επιχείρησης στο ειδικό Μητρώο Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών, στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής. Η μόνη δυνατότητα του Υπουργού Ανάπτυξης να γνωστοποιεί αμέσως και εγγράφως στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής της ενδιαφερόμενης ασφαλιστικής επιχείρησης, εφόσον είναι αναγκαίο, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, πρέπει να ασκεί τις δραστηριότητές του το υποκατάστημα στην Ελλάδα. Η έναρξη της άσκησης των δραστηριοτήτων με ΕΠΥ μετά από την κοινοποίηση σε αυτή της γνωστοποίησης εκ μέρους της εποπτικής αρχής της καταγωγής της για την υποβολή στο Υπουργείο Ανάπτυξης των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Άλλες υποχρεώσεις των Κοινοτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Επιπροσθέτως των υποχρεώσεων που έχουν σχετικά με την ίδρυση και την Ελεύθερη Παροχή των Υπηρεσιών οι ασφαλιστικές αυτές επιχειρήσεις έχουν και επιπλέον τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Το Υπουργείο Ανάπτυξης μπορεί να ζητά από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη και ασκούν στην Ελλάδα ασφαλίσεις με υποκαταστήματα ή με καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών τη μη συστηματική κοινοποίηση των γενικών και ειδικών όρων και των εντύπων που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν με τους ασφαλισμένους τους
- Αν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη και ασκούν στην Ελλάδα ασφαλίσεις με υποκαταστήματα ή με καθεστώς ΕΠΥ δεν τηρούν την ασφαλιστική νομοθεσία, το Υπουργείο Ανάπτυξης τις καλεί να αποκαταστήσουν την

ισχύουσα νομοθεσία και τις ασφαλιστικές αρχές και ενημερώνει τις εποπτικές αρχές των κρατών καταγωγής τους

- Αν οι επιχειρήσεις δεν ανταποκριθούν, το Υπουργείο Ανάπτυξης ενημερώνει τις αντίστοιχες εποπτικές αρχές των κρατών και τις καλεί να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα
- Αν παρά τα ληφθέντα μέτρα ή σε περίπτωση έλλειψης ή ανεπάρκειας των μέτρων αυτών, οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να παραβιάζουν τους κανόνες δικαίου, το Υπουργείο Ανάπτυξης ενημερώνει τις αντίστοιχες εποπτικές αρχές και μπορεί να λάβει τα κατάλληλα μέτρα και να απαγορεύσει, εφόσον είναι αναγκαίο, στις επιχειρήσεις να εξακολουθούν να συνάπτουν νέες ασφαλίσεις στην Ελλάδα. Μπορεί επίσης να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένου και του περιορισμού της ελεύθερης διάθεσης των περιουσιακών τους στοιχείων στην Ελλάδα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Με τον όρο **ασφαλιστική διαμεσολάβηση** νοείται κάθε δραστηριότητα είτε παρουσίασης, πρότασης, παροχής προπαρασκευαστικών εργασιών για τη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης ή παροχής συνδρομής κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων, ιδίως σε περίπτωση επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου.

Οι δραστηριότητες αυτές δεν θεωρούνται ως ασφαλιστική διαμεσολάβηση, όταν ασκούνται από ασφαλιστική επιχείρηση ή από υπάλληλο ασφαλιστικής επιχείρησης, ο οποίος συνδέεται με σχέση εργασίας με αυτήν και ο οποίος ενεργεί υπό την ευθύνη της επιχείρησης αυτής. Επίσης δεν θεωρούνται ως ασφαλιστική διαμεσολάβηση οι δραστηριότητες που συνίστανται στην περιστασιακή παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο της άσκησης άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας, υπό τον όρο ότι σκοπός αυτής της δραστηριότητας δεν είναι η συνδρομή του πελάτη στη σύναψη ή την εκτέλεση ασφαλιστικής σύμβασης, καθώς και η κατ' επάγγελμα διαχείριση περιπτώσεων ζημιών ασφαλιστικής επιχείρησης ή οι δραστηριότητες εκτίμησης και διακανονισμού ζημιών.

Για τους σκοπούς της κατανόησης των ακολούθων πρέπει να αναφέρουμε την έννοια του κράτους μέλους καταγωγής. Το κράτος μέλος καταγωγής στην περίπτωση που ο διαμεσολαβητής είναι φυσικό πρόσωπο, αναφέρεται στο κράτος στο οποίο διαμένει και ασκεί τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ενώ στην περίπτωση που διαμεσολαβητής αποτελεί νομικό πρόσωπο, αναφέρεται στο κράτος στο οποίο βρίσκεται η καταστατική του έδρα ή, αν δεν έχει καταστατική έδρα, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η κεντρική του διοίκηση.

Το κράτος μέλος υποδοχής νοείται το κράτος μέλος στο οποίο ένας ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής έχει υποκατάστημα ή παρέχει υπηρεσίες.

Το σταθερό υπόθεμα νοείται κάθε μέσο που παρέχει στον πελάτη τη δυνατότητα να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανατρέχει σε αυτές μελλοντικά, για το απαιτούμενο από τους σκοπούς των πληροφοριών χρονικό διάστημα, και που επιτρέπει την αμετάβλητη αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών. Ειδικότερα, στο σταθερό υπόθεμα συμπεριλαμβάνονται CD-ROM, DVD και ο σκληρός δίσκος του υπολογιστή του πελάτη όπου αποθηκεύεται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται οι ιστοσελίδες του Διαδικτύου.

Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές

Οι ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διανομή ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων στην Κοινότητα. Τα ασφαλιστικά προϊόντα μπορούν να διανέμονται από διάφορες κατηγορίες φυσικών ή νομικών προσώπων, όπως πράκτορες, μεσίτες και φορείς παροχής τραπεζοασφαλιστικών υπηρεσιών.

Βοηθούν τους πελάτες στον προσδιορισμό των κινδύνων που αντιμετωπίζουν και επιθυμούν να ασφαλίσουν και παράλληλα συμβάλλουν στη λήψη εμπειρισταωμένων αποφάσεων σχετικά με αυτούς τους κινδύνους.

Συμβάλλουν στον σχεδιασμό νέων και καινοτόμων λύσεων για την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών μειώνοντας ταυτόχρονα το κόστος αναζήτησης με τη παροχή εξατομικευμένων συμβουλών.

Ασφαλιστικός Σύμβουλος

Ασφαλιστικός σύμβουλος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο μελετά την αγορά, παρουσιάζει και προτείνει λύσεις ασφαλιστικής κάλυψης των αναγκών των πελατών, με ασφαλιστικές συμβάσεις, για λογαριασμό των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, ασφαλιστικών πρακτόρων, μεσιτών ή συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων για την πρόσκτηση εργασιών. Η σχέση που συνδέει τον ασφαλιστικό σύμβουλο με τους παραπάνω είναι σύμβαση έργου. Ο ασφαλιστικός σύμβουλος δεν έχει δικαίωμα υπογραφής ασφαλιστηρίων ούτε εκπροσώπησης ασφαλιστικής επιχείρησης, ασφαλιστικού πράκτορα ή μεσίτη. Κάθε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη. Δεν είναι παράνομος ο συμβατικός όρος με τον οποίο περιορίζεται το δικαίωμα του ασφαλιστικού συμβούλου να συνάπτει σύμβαση και με άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από την συμβαλλόμενη ασφαλιστική επιχείρηση μόνο για τους κλάδους που ασκεί. Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να αναθέτει στον ασφαλιστικό σύμβουλο την είσπραξη ασφαλιστών. Στην περίπτωση αυτή του καταβάλλει επιπλέον προμήθεια, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τα μέρη με τη σχετική σύμβαση. Η ιδιότητα του ασφαλιστικού συμβούλου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού υπαλλήλου. Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του ασφαλιστικού συμβούλου είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του, (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010-08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στο αρ. 4, παρ. Α, εδ. α-στ, Π.Δ. 190/2006, αφορούν και τους υπαλλήλους που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Ασφαλιστικός Πράκτορας

Ασφαλιστικός πράκτορας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ως έργο την ανάληψη με σύμβαση, έναντι προμήθειας, ασφαλιστικών εργασιών στο όνομα και για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ο ασφαλιστικός πράκτορας παρουσιάζει, προτείνει, προπαρασκευάζει, προσυπογράφει ή συνάπτει ο ίδιος ή διαμέσου άλλων διαμεσολαβούντων για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων ασφαλιστικές συμβάσεις. Επίσης παρέχει στον ασφαλισμένο κάθε αναγκαία συνδρομή κατά την διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης και ιδιαίτερα μετά την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης. Με την σύμβαση πρακτόρευσης μπορεί να περιορίζεται το δικαίωμα του ασφαλιστικού πράκτορα να συνάπτει συμβάσεις πρακτόρευσης και με άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Η ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μεσίτη ασφαλίσεων καθώς και με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης. Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του ασφαλιστικού πράκτορα είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του, (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010-08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στο αρ. 4, παρ. Α, εδ. α-στ, Π.Δ. 190/2006, αφορούν και τους υπαλλήλους που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Μεσίτης ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων

Μεσίτης είναι το πρόσωπο, το οποίο έχει ως έργο, με εντολή του ασφαλιζόμενου, χωρίς να δεσμεύεται ως προς την επιλογή της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, έναντι προμήθειας που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, να φέρει σε επαφή ασφαλιζόμενους ή αντασφαλιζόμενους με τις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα δύναται να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες για την σύναψη ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών συμβάσεων, να λαμβάνει την

αποδοχή από την ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση και την έγκριση του ασφαλιζόμενου ή αντασφαλιζομένου και να βοηθά κατά την διαχείριση και την εκτέλεση τους, ιδίως σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου. Ο μεσίτης ασφαλίσεων πρέπει να απολαμβάνει νομικής και οικονομικής ανεξαρτησίας έναντι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Η ιδιότητα του μεσίτη ασφαλίσεων είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα, με την ιδιότητα του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή καθώς και με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης. Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του μεσίτη ασφαλίσεων είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του, (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010 08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στο αρ. 4, παρ. Α, εδ. α-στ, Π.Δ. 190/2006, αφορούν και τους υπαλλήλους που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Συντονιστής Ασφαλιστικών Συμβούλων

Συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο για λογαριασμό μιας ασφαλιστικής επιχείρησης ζωής ή και μιας μόνο ασφαλιστικής επιχείρησης ασφαλίσεων κατά ζημιών, έναντι προμήθειας, διαμεσολαβεί στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων διαμέσου ομάδας ασφαλιστικών συμβούλων, τους οποίους επιλέγει, εκπαιδεύει και εποπτεύει. Η σχέση που συνδέει το συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων με την ασφαλιστική επιχείρηση είναι σύμβαση έργου, η οποία καταρτίζεται εγγράφως. Σε περίπτωση ύπαρξης επιπλέον σύμβασης εξαρτημένης εργασίας του συντονιστή ως διευθυντή γραφείου πωλήσεων ασφαλίσεων, η σύμβαση έργου παραμένει ανεξάρτητη και δεν απορροφάται από την σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Η ιδιότητα του συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων καθίσταται ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης. Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του, (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010-08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς

δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στο αρ. 4, παρ. Α, εδ. α-στ, Π.Δ. 190/2006, αφορούν και τους υπαλλήλους που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Συνδεδεμένος Ασφαλιστικός Διαμεσολαβητής

Συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα ασφαλιστικής διαμεσολάβησης εξ ονόματος και για λογαριασμό ασφαλιστικής επιχείρησης ή περισσότερων της μιας ασφαλιστικών επιχειρήσεων, με την προϋπόθεση ότι τα σχετικά ασφαλιστικά προϊόντα δεν είναι ανταγωνιστικά μεταξύ τους. Δεν εισπράττει τα ασφάλιστρα ή τα ποσά που προορίζονται για τον πελάτη και ενεργεί υπό την πλήρη ευθύνη των εν λόγω ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τα προϊόντα που αφορά κάθε μία από αυτές. Θεωρείται επίσης, ως συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής ο οποίος ενεργεί υπό την ευθύνη μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τα προϊόντα που αφορούν κάθε μια από αυτές, κάθε πρόσωπο που ασκεί την δραστηριότητα ασφαλιστικής διαμεσολάβησης η οποία είναι συμπληρωματική προς την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα, όταν η ασφάλιση αποτελεί συμπλήρωμα των αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο της κυρίας απασχόλησής του και το οποίο δεν εισπράττει ούτε τα ασφάλιστρα ούτε τα ποσά που προορίζονται για τον πελάτη. Η ιδιότητα του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή εξ ορισμού είναι ασυμβίβαστη με αυτήν του μεσίτη ασφαλίσεων.

Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του,(τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010-08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στο αρ. 4, παρ. Α, εδ. α-στ, Π.Δ. 190/2006, αφορούν και τους υπαλλήλους που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί

διαμεσολαβητές.

Υπάλληλος Ασφαλιστικής Επιχείρησης

Υπάλληλος ασφαλιστικής επιχείρησης μπορεί να ασκεί πράξεις ασφαλιστικής διαμεσολάβησης χωρίς να υποχρεούται σε εγγραφή στο αρμόδιο Επιμελητήριο, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του, καταβαλλόμενα ως προμήθειες, από τις πράξεις αυτές δεν υπερβαίνουν στο σύνολο τους το ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000). Εάν τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από τις πράξεις αυτές υπερβαίνουν το προαναφερόμενο ποσό υποχρεούται να εγγραφεί στο αρμόδιο επιμελητήριο με την συνδρομή των προϋποθέσεων που ανάγονται στην κατηγορία ασφαλιστικής διαμεσολάβησης που επιλέγει να εγγραφεί (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010-08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης).

Διαμεσολαβούντες - Εργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής, ο οποίος προτίθεται να ασκήσει τις δραστηριότητες του για πρώτη φορά σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη με καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος. Εντός προθεσμίας ενός μηνός μετά την ενημέρωση αυτή, η Τράπεζα της Ελλάδος γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής την πρόθεση του ασφαλιστικού ή αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή να δραστηριοποιηθεί στην επικράτειά τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα τον ενδιαφερόμενο διαμεσολαβητή.

Ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής μπορεί να αρχίσει τη δραστηριότητα του στο κράτος της ΕΕ, προς το οποίο εστάλη η ως άνω Γνωστοποίηση, μετά την πάροδο ενός μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία πληροφορήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι ολοκληρώθηκε η διαδικασία της παραπάνω παραγράφου. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να αρχίσει αμέσως την δραστηριότητα του, αν το κράτος-μέλος υποδοχής δεν επιθυμεί να λαμβάνει τη

σχετική γνωστοποίηση.

Διαδικασία εγγραφής σε μητρώο

Ο ασφαλιστικός και αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής εγγράφεται στο μητρώο που τηρείται από τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια ή από τα Επαγγελματικά Τμήματα των Ενιαίων Επιμελητηρίων, στην περιφέρεια των οποίων έχει αυτός την εμπορική ή επαγγελματική κατοικία του.

Ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής εγγράφεται στο μητρώο του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου ή του Επαγγελματικού Τμήματος του Μικτού Επιμελητηρίου στην περιφέρεια των οποίων έχει αυτός την εμπορική ή επαγγελματική κατοικία του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 1569/1985. Για την εγγραφή του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή, απαιτείται προσκόμιση βεβαίωσης της ασφαλιστικής επιχείρησης ή των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υπό την πλήρη ευθύνη των οποίων αυτός ενεργεί και στην οποία δηλώνεται ρητά η ιδιότητά του ως συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή.

Στην περίπτωση του νομικού προσώπου που ασκεί δραστηριότητα ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης, περιλαμβανομένου και αυτού που ασκεί δραστηριότητα συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή, εγγράφεται σε ειδική μερίδα του μητρώου του οικείου Επιμελητηρίου, στην οποία και καταχωρίζεται το φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη διοίκησή του ή σε περίπτωση συλλογικής διοίκησης, τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη της διοίκησης και είναι υπεύθυνα για τις δραστηριότητες διαμεσολάβησης. Παράλληλα το νομικό πρόσωπο κοινοποιεί στο οικείο Επιμελητήριο το νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του αρμοδίου οργάνου του νομικού προσώπου, με την οποία ορίζεται ότι την πραγματική διοίκηση των σχετικών διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων έχει το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο.

Ακόλουθα το οικείο Επαγγελματικό Επιμελητήριο ή το Επαγγελματικό Τμήμα του Ενιαίου Επιμελητηρίου, εκδίδει δελτίο ταυτότητας ασφαλιστικού ή αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή

και συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή. Στο δελτίο αυτό αναφέρονται η διάρκεια ισχύος του, το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή ή η εταιρική επωνυμία του νομικού προσώπου, η διεύθυνσή του, ο αριθμός μητρώου και, εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, τα ονόματα των φυσικών προσώπων που έχουν αναλάβει τη διοίκησή του.

Ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής ή ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώνει αμέσως το οικείο μητρώο για κάθε μεταβολή, η οποία αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται σε αυτό. Επίσης ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώσει αμέσως το μητρώο ότι προτίθεται να ασκήσει δραστηριότητα ασφαλιστικού ή αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή ή να την διακόψει, πριν από την δήλωση έναρξης ή διακοπής, αντίστοιχα. Ανάλογη υποχρέωση έχουν η ασφαλιστική ή οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, υπό την πλήρη ευθύνη των οποίων, ενεργεί ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής.

Τέλος ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής και ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής οφείλει να επιστρέψει το ανωτέρω δελτίο στην αρχή που το εξέδωσε όταν λήξει η ισχύς του ή όταν αυτός διαγραφεί από το οικείο μητρώο. Αν ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής και ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής ασκούν τις δραστηριότητές τους υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών σε άλλο κράτος ή κράτη, στο μητρώο αναφέρονται επίσης το κράτος ή τα κράτη αυτά.

Ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές ή συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές εγγεγραμμένοι στο οικείο μητρώο του αρμοδίου Επιμελητήριου μπορούν να δραστηριοποιηθούν σε ολόκληρη την Κοινότητα, τόσο υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης όσο και υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.) οργανώνει και τηρεί γενικό μητρώο ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών και συνδεδεμένων ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των παραπάνω προσώπων που περιέχονται στα μητρώα που τηρούνται στα οικεία Επιμελητήρια. Στο γενικό αυτό μητρώο εγγράφονται και οι ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές ή συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος και πρόκειται να

δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αυτών των διαμεσολαβητών αποστέλλονται στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων από το οικείο Επιμελητήριο.

Κάθε Επιμελητήριο που τηρεί μητρώο ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών και συνδεδεμένων ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, αποστέλλει στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων ηλεκτρονικά ανά πάσα στιγμή τα καταχωρημένα στο μητρώο του στοιχεία.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αρχικά το πρώτο βήμα έγινε προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τους πράκτορες και μεσίτες ασφαλειών με την οδηγία 77/92/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1976. Η οδηγία αυτή περιείχε τα μέτρα που αποσκοπούσαν στη διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών όσον αφορά τις δραστηριότητες πράκτορα και μεσίτη ασφαλειών και ιδίως τα μεταβατικά μέτρων που αφορούσαν τις δραστηριότητες αυτές. Η οδηγία αυτή επρόκειτο να παραμείνει σε ισχύ μέχρις ότου τεθούν σε εφαρμογή οι διατάξεις περί συντονισμού των εθνικών κανόνων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση των δραστηριοτήτων των πρακτόρων και μεσιτών ασφαλειών.

Ακολούθως Η σύσταση 92/48/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1991, για τους ασφαλιστικούς μεσάζοντες υιοθετήθηκε σε μεγάλο βαθμό από τα κράτη μέλη και βοήθησε την προσέγγιση των εθνικών διατάξεων σχετικά με τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα και την εγγραφή σε μητρώα των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των εθνικών διατάξεων, οι οποίες δημιουργούν εμπόδια στην ανάληψη και άσκηση των δραστηριοτήτων των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών στην εσωτερική αγορά. Κρίθηκε επομένως, σκόπιμο να αντικατασταθεί η οδηγία 77/92/ΕΟΚ από μια νέα οδηγία.

Οι ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τα δικαιώματα που τους παρέχει η συνθήκη με την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών .

Η αδυναμία αυτή να ασκούν ελεύθερα τις δραστηριότητές τους σε όλη την Κοινότητα εμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς ασφαλίσεων.

Η παρούσα οδηγία 2002/92/ ΕΕ συνοπτικά θεσπίζει κανόνες για την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης από φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα ή επιθυμούν να εγκατασταθούν σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα πρόσωπα η δραστηριότητα των οποίων συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών ασφαλιστικής διαμεσολάβησης σε τρίτους έναντι αμοιβής, η οποία μπορεί να είναι χρηματική ή να έχει οποιαδήποτε άλλη μορφή συνομολογημένου οικονομικού οφέλους το οποίο συνδέεται με τις υπηρεσίες που παρέχουν αυτοί οι διαμεσολαβητές.

Δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στα πρόσωπα που ασκούν άλλη επαγγελματική δραστηριότητα , όπως π.χ. οι φοροτεχνικοί ή οι λογιστές, τα οποία παρέχουν περιστασιακά συμβουλές για ασφαλιστικά θέματα στο πλαίσιο αυτής της άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας, ούτε θα πρέπει να εφαρμόζεται σε απλή παροχή πληροφοριών γενικής φύσεως σχετικά με ασφαλιστικά προϊόντα, εφόσον η δραστηριότητα αυτή δεν αποσκοπεί ούτε στην παροχή βοήθειας προς τον πελάτη κατά τη σύναψη ή την εκτέλεση ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής σύμβασης, ούτε στην κατ' επάγγελμα διαχείριση περιπτώσεων ζημιών μιας ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, ούτε στην εκτίμηση και το διακανονισμό ζημιών.

Επίσης δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στα πρόσωπα που ασκούν την ασφαλιστική διαμεσολάβηση ως παρεπόμενη δραστηριότητα υπό ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις.

Οι ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές θα πρέπει να εγγράφονται σε μητρώο της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους όπου έχουν τη διαμονή τους ή την κεντρική τους διοίκηση, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν αυστηρά επαγγελματικά προσόντα όσον αφορά την ικανότητα, την καλή φήμη, την κάλυψη της επαγγελματικής αστικής ευθύνης και την χρηματοοικονομική ικανότητα .

Η εν λόγω εγγραφή σε μητρώο θα πρέπει να επιτρέπει στους ασφαλιστικούς και αντασφαλιστικούς διαμεσολαβητές να δραστηριοποιούνται σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της ελεύθερης εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, με την προϋπόθεση ότι έχει τηρηθεί η κατάλληλη διαδικασία ενημέρωσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Απαιτείται η εφαρμογή κατάλληλων κυρώσεων έναντι των προσώπων που ασκούν τη δραστηριότητα της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης χωρίς να έχουν εγγραφεί σε μητρώο, των ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες διαμεσολαβητών μη εγγεγραμμένων σε μητρώα ή διαμεσολαβητών που δεν συμμορφώνονται με τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών είναι απαραίτητη για την προστασία των καταναλωτών και την εξασφάλιση της ευρωστίας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων στην ενιαία αγορά.

Έχει ουσιώδη σημασία για τον πελάτη να γνωρίζει αν ο διαμεσολαβητής με τον οποίο συναλλάσσεται τον συμβουλεύει για προϊόντα από ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή για προϊόντα που παρέχονται από ένα συγκεκριμένο αριθμό ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να διευκρινίζει τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν στους πελάτες. Σχετικά με το ζήτημα αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις οι οποίες θα ισχύουν για τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους, εφόσον ασκούν τις διαμεσολαβητικές τους δραστηριότητες στην επικράτειά τους.

Αν ο διαμεσολαβητής δηλώνει ότι παρέχει συμβουλές για προϊόντα από ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών επιχειρήσεων, θα πρέπει να προβαίνει σε αμερόληπτη και επαρκώς διεξοδική ανάλυση των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά. Επιπλέον, όλοι οι διαμεσολαβητές θα πρέπει να εξηγούν τους λόγους στους οποίους βασίζονται οι συμβουλές τους.

Η ανάγκη για παροχή των εν λόγω πληροφοριών είναι μικρότερη, όταν ο καταναλωτής είναι μια εταιρεία που αναζητεί ασφαλιστική ή αντασφαλιστική κάλυψη εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων.

Στα κράτη μέλη πρέπει να υφίστανται επαρκείς και αποτελεσματικές διαδικασίες καταγγελιών και προσφυγών για το διακανονισμό των διαφορών μεταξύ ασφαλιστικών διαμεσολαβητών και καταναλωτών, χρησιμοποιώντας ενδεχομένως τις ισχύουσες διαδικασίες.

Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των πελατών για προσφυγή στα δικαστήρια, τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν τους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που έχουν θεσπιστεί για την εξωδικαστική επίλυση των διαφορών να συνεργάζονται στην επίλυση διασυνοριακών διαφορών. Η εν λόγω συνεργασία θα μπορούσε ενδεικτικά να επιτρέπει στους πελάτες να έρχονται σε επαφή με εξωδικαστικούς φορείς στο κράτος μέλος διαμονής τους για καταγγελίες κατά των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη. Η δημιουργία του δικτύου FIN-NET παρέχει αυξημένη βοήθεια στους καταναλωτές όταν χρησιμοποιούν διασυνοριακές υπηρεσίες. Στις διατάξεις περί της διαδικασίας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1998, σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών κατανάλωσης.

ΟΔΗΓΙΑ 2002/92/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 9ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Το διάταγμα αυτό ρυθμίζει την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης από φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα ή επιθυμούν να εγκατασταθούν στην Ελλάδα.

Οι διατάξεις του διατάγματος αυτού δεν έχουν εφαρμογή σε πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης για ασφαλιστικές συμβάσεις, εφόσον οι ακόλουθες προϋποθέσεις συντρέχουν, σωρευτικά:

α) η ασφαλιστική σύμβαση απαιτεί μόνο γνώση της παρεχόμενης ασφαλιστικής κάλυψης,

β) η ασφαλιστική σύμβαση δεν είναι σύμβαση ασφάλισης ζωής,

γ) η ασφαλιστική σύμβαση δεν καλύπτει κανενός είδους αστική ευθύνη,

δ) η κύρια επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου δεν είναι η ασφαλιστική διαμεσολάβηση,

ε) η ασφάλιση είναι συμπληρωματική προς το προϊόν ή την υπηρεσία που παρέχεται από οποιονδήποτε προμηθευτή, εφόσον η εν λόγω ασφάλιση καλύπτει:

αα) τον κίνδυνο βλάβης, απώλειας, ή ζημίας αγαθών που παρέχει ο προμηθευτής αυτός, ή

ββ) την ζημία ή απώλεια αποσκευών και άλλους κινδύνους που σχετίζονται με το ταξίδι για το οποίο έγινε κράτηση από τον προμηθευτή αυτόν, ακόμη και αν η ασφάλιση καλύπτει ασφάλιση ζωής ή κινδύνους αστικής ευθύνης, υπό τον όρο ότι η ασφαλιστική αυτή κάλυψη είναι παρεπόμενη της κύριας κάλυψης, που αφορά τους κινδύνους που σχετίζονται με το ταξίδι,

στ) το ποσό του ετήσιου ασφαλίστρου δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ και η συνολική διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων ανανεώσεων, δεν υπερβαίνει περίοδο πέντε (5) ετών.

Οι διατάξεις του διατάγματος αυτού δεν εφαρμόζονται στις υπηρεσίες ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης που παρέχονται σε σχέση με κινδύνους και υποχρεώσεις εκτός των ορίων της Κοινότητας. Με την επιφύλαξη της ισχύος διατάξεων ειδικών νόμων, η ανάπτυξη στην Ελληνική αγορά ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής διαμεσολαβητικής δραστηριότητας από διαμεσολαβητές εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα και εργαζόμενους στην Ελληνική Επικράτεια στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, γίνεται υπό όρους ίσης

μεταχείρισης όλων των προσώπων που ασκούν ή εξουσιοδοτήθηκαν να ασκήσουν δραστηριότητες ασφαλιστικής διαμεσολάβησης στην Ελληνική αγορά.

Απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα

Ο συντονισμός των εθνικών διατάξεων για τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα και την εγγραφή σε μητρώα των προσώπων που αναλαμβάνουν και ασκούν τη δραστηριότητα της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης συμβάλλει τόσο στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών όσο και στην βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών στον τομέα αυτό.

Κάθε ενδιαφερόμενος που επιθυμεί την εγγραφή του στο οικείο μητρώο ως ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής υποβάλλει τα ακόλουθα:

- **Αν πρόκειται για δραστηριότητα ασφαλιστικού συμβούλου:**

α) απολυτήριο λυκείου, εξατάξιου γυμνασίου, ισότιμου ή ισοδύναμου σχολείου, της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

β) πιστοποιητικό ποινικού μητρώου από το οποίο προκύπτει ότι δεν έχει καταδικασθεί σε φυλάκιση τουλάχιστο τριών μηνών για έγκλημα κατά της περιουσίας ή σχετικό με χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες και ειδικότερα για αισχροκέρδεια, απάτη, απιστία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία, εκβίαση, κλοπή, λαθρεμπορία, πλαστογραφία, υπεξαίρεση και έκδοση ακάλυπτων επιταγών,

γ) πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι δεν έχει πτωχεύσει ή, αν έχει πτωχεύσει, ότι έχει αποκατασταθεί,

δ) πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι δεν έχει υποβληθεί σε στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση,

ε) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι κατέχει γενικές εμπορικές ή επαγγελματικές γνώσεις. Η προϋπόθεση αυτή πληρείται αν διαθέτει, αποδεδειγμένα, διετή τουλάχιστον εμπειρία σε υπηρεσίες που περιγράφονται στην περίπτωση α ή εμπειρία ενός έτους στις υπηρεσίες αυτές και πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισοτίμου της αλλοδαπής,

στ) έγγραφο από το οποίο αποδεικνύεται ότι έχει συνάψει ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης, η οποία καλύπτει το σύνολο του εδάφους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή οποιαδήποτε άλλη σύμβαση ανάλογης εγγύησης της επαγγελματικής αστικής ευθύνης του για ποσό τουλάχιστον 1.000.000 ευρώ για κάθε απαίτηση και συνολικά 1.500.000 ευρώ κατ' έτος για όλες τις απαιτήσεις. Η ασφάλιση αυτή δεν απαιτείται, αν η ασφαλιστική, αντασφαλιστική ή άλλη επιχείρηση επ' ονόματι της οποίας ενεργεί ή από την οποία έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής, έχει παράσχει την ασφάλιση αυτή ή έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τις ενέργειές του. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού τα παραπάνω ποσά αναπροσαρμόζονται κάθε πέντε χρόνια, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη του Ευρωπαϊκού δείκτη τιμών καταναλωτή όπως δημοσιεύεται στην Eurostat.

- Αν πρόκειται για δραστηριότητες **ασφαλιστικού πράκτορα και μεσίτη ασφαλίσεων**:

α) Τα έγγραφα και πιστοποιητικά που προαναφέρθηκαν στην περίπτωση του ασφαλιστικού συμβούλου

β) έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι:

ι) έχει εργασθεί επί τέσσερα τουλάχιστον χρόνια ως ασκών την διεύθυνση σε επιχείρηση ασφαλιστικής πρακτορείας ή μεσιτείας ή ως μεσίτης ασφαλίσεων, ως συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων, ασφαλιστικός σύμβουλος, ή υπάλληλος σε επιχειρήσεις ασφαλιστικής μεσιτείας, πρακτορείας ή συντονισμού ασφαλιστικών συμβούλων ή

ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή

ii) ασκεί τρία τουλάχιστον έτη τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην περ. i, εφόσον έχει ειδική εκπαίδευση τουλάχιστον ενός έτους σε ασφαλιστικά θέματα, ή

iii) έχει εργασθεί επί δύο έτη με οποιαδήποτε από τις προαναφερόμενες ιδιότητες, εφόσον έχει πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισοτίμου της αλλοδαπής, ή

iv) έχει εργασθεί επί ένα χρόνο ως ανεξάρτητος επαγγελματίας, αν έχει μεταπτυχιακή εκπαίδευση τουλάχιστον ενός χρόνου σε ασφαλιστικά θέματα, ή

v) έχει διατελέσει επί δύο χρόνια ως νόμιμος αντιπρόσωπος ή εκπρόσωπος ή διαχειριστής εταιρείας που είναι νόμιμος αντιπρόσωπος αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα ή γενικός διευθυντής ασφαλιστικής επιχείρησης.

- Για την εγγραφή **συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή** στο οικείο μητρώο η ασφαλιστική επιχείρηση, τα ασφαλιστικά προϊόντα της οποίας διαθέτει, οφείλει να καταθέσει στο οικείο Επιμελητήριο βεβαίωση με την οποία πιστοποιείται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της περίπτωσης α σχετικά με τα απαιτούμενα προσόντα ή, όπου αυτό είναι αναγκαίο επιπρόσθετα και της περίπτωσης β.
- Για την εγγραφή στο οικείο μητρώο **νομικού προσώπου ως ασφαλιστικού και αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή και συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή** τα έγγραφα και πιστοποιητικά που αναφέρονται στην παράγραφο σχετικά με τον ασφαλιστικό σύμβουλο, εδ. α-στ, αντίστοιχα, αφορούν:
  - α. το φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη διοίκησή του ή σε περίπτωση συλλογικής διοίκησης το ή τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη της διοίκησης και διαχειρίζονται τις δραστηριότητες διαμεσολάβησης,

β. τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση ή δραστηριοποιούνται ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές.

Όλα τα προαναφερόμενα έγγραφα και πιστοποιητικά υποβάλλονται στο οικείο Επιμελητήριο, το οποίο και προβαίνει στον αναγκαίο για την εγγραφή ή ανανέωση της εγγραφής, έλεγχό τους.

Σε κάθε περίπτωση, η αρμόδια αρχή οφείλει να διασφαλίζει ότι όλα τα πρόσωπα που συμμετέχουν άμεσα στην ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση πρέπει να έχουν αποδεδειγμένα τις γνώσεις και ικανότητες που, κατά περίπτωση, απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητάς τους.

Για την έναρξη της άσκησης των δραστηριοτήτων της ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης, περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή πρέπει να πληρούνται σε μόνιμη βάση οι επαγγελματικές προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν. Οι προϋποθέσεις αυτές ελέγχονται από το αρμόδιο Επιμελητήριο ανά τριετία. Σε κάθε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές το φυσικό ή νομικό πρόσωπο διαγράφεται από το μητρώο. Εφόσον το φυσικό ή νομικό πρόσωπο διενεργεί διασυνοριακές ασφαλιστικές εργασίες διαμεσολάβησης η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης ενημερώνει το Κράτος υποδοχής για τη διαγραφή αυτή, με όλα τα πρόσφορα μέσα. Το αρμόδιο Επιμελητήριο χορηγεί στον ασφαλιστικό ή αντασφαλιστικό διαμεσολαβητή έγγραφο, στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία σχετικά με την εγγραφή του στα Μητρώα.

Ο πελάτης, καταβάλλοντας καλόπιστα το ασφάλιστρο στον ασφαλιστικό διαμεσολαβητή, απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του προς τον ασφαλιστή και αν ακόμη ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής δεν αποδώσει το ασφάλιστρο στον ασφαλιστή, εκτός αν ο πελάτης, ενεργώντας με δόλο καταβάλει το ασφάλιστρο σε ασφαλιστικό διαμεσολαβητή, ο οποίος δεν έχει εξουσία από την ασφαλιστική επιχείρηση να εισπράττει ασφάλιστρα. Σε κάθε περίπτωση το βάρος της απόδειξης του δόλου του πελάτη φέρει ο ασφαλιστής. Ο ασφαλιστής ή αντασφαλιστής, καταβάλλοντας χρηματικά ποσά στον ασφαλιστικό ή αντασφαλιστικό

διαμεσολαβητή υπέρ του ασφαλισμένου, δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του παρά μόνον αν ο πελάτης εισπράξει πράγματι τα χρηματικά ποσά.

Γνωστοποίηση της εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη

Ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής ο οποίος προτίθεται να ασκήσει τις δραστηριότητές του για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε περισσότερα κράτη μέλη με καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ενημερώνει την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης. Εντός προθεσμίας ενός μηνός μετά την ενημέρωση αυτή, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής που το επιθυμούν, την πρόθεση του ασφαλιστικού ή αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή και ενημερώνει ταυτόχρονα τον ενδιαφερόμενο διαμεσολαβητή.

Ο ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής μπορεί να αρχίσει τη δραστηριότητά του ένα μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία πληροφορήθηκε από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης για τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να αρχίσει αμέσως τη δραστηριότητά του αν το κράτος μέλος υποδοχής δεν επιθυμεί να λαμβάνει τη σχετική γνωστοποίηση.

Ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής εγγεγραμμένος σε μητρώο άλλου κράτους μέλους, δραστηριοποιείται στην Ελλάδα με καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, εφόσον η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής του έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης την πρόθεσή του να δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα και έχει παρέλθει ένας μήνας από τη σχετική γνωστοποίηση. Κατά τη γνωστοποίηση της πρόθεσης δραστηριοποίησης στην Ελλάδα με καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής υποβάλλει στην Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της ημεδαπής

το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή ή την εταιρική επωνυμία του, τη διεύθυνσή του, τον αριθμό μητρώου του και τα κράτη μέλη στα οποία αυτός δραστηριοποιείται.

Πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν οι διαμεσολαβητές

Πριν από τη σύναψη της αρχικής ασφαλιστικής σύμβασης και, εν ανάγκη, κατά την τροποποίηση ή την ανανέωσή της, ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής παρέχει στον πελάτη τις ακόλουθες τουλάχιστον πληροφορίες:

α) την ταυτότητα και διεύθυνσή του ·

β) το μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος και τα μέσα για την εξακρίβωση της εγγραφής του·

γ) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση συμμετοχή του που υπερβαίνει το 10 % των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου συγκεκριμένης ασφαλιστικής επιχείρησης·

δ) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση συμμετοχή συγκεκριμένης ασφαλιστικής επιχείρησης ή μητρικής επιχείρησης συγκεκριμένης ασφαλιστικής επιχείρησης που υπερβαίνει το 10 % των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή·

ε) τις διαδικασίες που επιτρέπουν τους πελάτες και άλλους ενδιαφερομένους να υποβάλλουν καταγγελίες για τους ασφαλιστικούς και αντασφαλιστικούς διαμεσολαβητές και, ενδεχομένως, για τις εξώδικες διαδικασίες καταγγελίας και προσφυγής που αναφέρονται στο παρακάτω. Επιπλέον, ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής ενημερώνει τον πελάτη, όσον αφορά την προτεινόμενη σύμβαση, για το κατά πόσον:

i) παρέχει συμβουλές βάσει της υποχρέωσης του να παρέχει αμερόληπτη ανάλυση, ή

ii) έχει συμβατική υποχρέωση να ασκεί δραστηριότητες ασφαλιστικής διαμεσολάβησης αποκλειστικά με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές

επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, μετά από αίτημα του πελάτη, τον ενημερώνει για τις επωνυμίες των εν λόγω ασφαλιστικών επιχειρήσεων, ή

iii) δεν έχει συμβατική υποχρέωση να ασκεί δραστηριότητες ασφαλιστικής διαμεσολάβησης αποκλειστικά με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις και δεν παρέχει συμβουλές βάσει της υποχρέωσης του να παρέχει αμερόληπτη ανάλυση. Στην περίπτωση αυτή, μετά από αίτημα του πελάτη, τον ενημερώνει για τις επωνυμίες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις οποίες δύναται να ασκεί και όντως ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες. Για τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται ότι μια συγκεκριμένη πληροφορία παρέχεται μόνο μετά από αίτημα του πελάτη, ο πελάτης ενημερώνεται σχετικά με το δικαίωμά του να ζητεί την πληροφορία αυτή.

Όταν ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής πληροφορεί τον πελάτη ότι παρέχει συμβουλές βάσει αμερόληπτης ανάλυσης, οφείλει να τις παρέχει βάσει ανάλυσης επαρκούς αριθμού ασφαλιστικών συμβάσεων που διατίθενται στην αγορά, ώστε να είναι σε θέση να συστήσει, σύμφωνα με επαγγελματικά κριτήρια, την ασφαλιστική σύμβαση που θα ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες του πελάτη.

Πριν από τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης ασφάλισης, ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής πρέπει τουλάχιστον, βάσει ιδίως των πληροφοριών τις οποίες παρέσχε ο πελάτης, να διευκρινίζει τις απαιτήσεις και τις ανάγκες του πελάτη καθώς και τους λόγους στους οποίους βασίζονται οι συμβουλές που παρέχονται στον πελάτη σχετικά με συγκεκριμένο ασφαλιστικό προϊόν. Οι διευκρινίσεις αυτές διαφοροποιούνται ανάλογα με τον σύνθετο χαρακτήρα της προτεινόμενης ασφαλιστικής σύμβασης.

Βέβαια οι πληροφορίες που αναφέρονται παραπάνω στις παραγράφους δεν χρειάζεται να παρέχονται όταν ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής διαμεσολαβεί στην ασφάλιση μεγάλων κινδύνων, ούτε στην περίπτωση διαμεσολάβησης αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών.

Οποιαδήποτε από τις προαναφερόμενες πληροφορίες που πρέπει να παρέχεται στους πελάτες γνωστοποιείται:

- α) γραπτώς ή επί άλλου σταθερού υποθέματος διαθέσιμου και προσιτού στον πελάτη·
- β) με σαφήνεια και ακρίβεια, ώστε να είναι κατανοητή από τον πελάτη·

γ) σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους της ασφαλιστικής υποχρέωσης ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα έχουν συμφωνήσει μεταξύ τους οι αντισυμβαλλόμενοι.

Κατ' εξαίρεση οι πληροφορίες που αυτές μπορούν να παρέχονται προφορικά εφόσον το ζητήσει ο πελάτης ή εάν απαιτείται άμεση κάλυψη.

Στην περίπτωση ασφάλισης μέσω τηλεφώνου, οι πληροφορίες που δίδονται προηγουμένως στον πελάτη συνάδουν προς τους κοινοτικούς κανόνες που διέπουν την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές.

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση άσκησης της δραστηριότητας του ασφαλιστικού ή αντασφαλιστικού διαμεσολαβητή από πρόσωπο που δεν έχει εγγραφεί σε σχετικό μητρώο κράτους μέλους.

Επίσης τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις έναντι των ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης προσώπων που δεν έχουν εγγραφεί σε σχετικό μητρώο κράτους μέλους.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση που ένας ασφαλιστικός ή αντασφαλιστικός διαμεσολαβητής δεν συμμορφώνεται με τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών υποδοχής να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση πράξεων που διαπράττονται στο έδαφός τους, οι οποίες είναι αντίθετες προς νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί προς το γενικό συμφέρον. Η εξουσία αυτή περιλαμβάνει τη δυνατότητα των εν λόγω κρατών μελών να εμποδίσουν τους παρανομήσαντες ασφαλιστικούς ή αντασφαλιστικούς διαμεσολαβητές να ασκήσουν περαιτέρω δραστηριότητες στο έδαφός τους.

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών

Οι αρμόδιες αρχές των διαφόρων κρατών μελών συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Επίσης ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τους ασφαλιστικούς ή αντασφαλιστικούς διαμεσολαβητές στους οποίους έχουν επιβληθεί κυρώσεις που οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη διαγραφή από το μητρώο των διαμεσολαβητών. Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ανταλλάσσουν κάθε σχετική πληροφορία μετά από αίτηση μιας από τις αρχές αυτές.

Όλα τα πρόσωπα που υποχρεούνται να λαμβάνουν ή να παρέχουν πληροφορίες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία οφείλουν να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής και για την τροποποίηση των οδηγιών 73/239/ΕΟΚ και 88/357/ΕΟΚ (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής) (1) και στο άρθρο 15 της οδηγίας 92/96/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση ζωής και για την τροποποίηση των οδηγιών 79/267/ΕΟΚ και 90/619/ΕΟΚ (τρίτη οδηγία σχετικά με την ασφάλεια ζωής).

Καταγγελίες

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την καθιέρωση διαδικασιών, οι οποίες επιτρέπουν στους πελάτες και άλλους ενδιαφερομένους, και ιδιαίτερα στις ενώσεις καταναλωτών, να υποβάλλουν καταγγελίες κατά των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών διαμεσολαβητών. Σε κάθε περίπτωση, παρέχονται απαντήσεις για τις καταγγελίες.

ΟΙ ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ

Solvency I

Η οδηγία Solvency I θεσπίστηκε τον Φεβρουάριο του 2002 και τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή στα τέλη του 2004.

Βασική προϋπόθεση του Solvency I είναι ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει να διατηρούν περιουσιακά στοιχεία που ισούνται με το περιθώριο φερεγγυότητας ή με το εγγυητικό τους κεφάλαιο, όποιο από τα δύο είναι το μεγαλύτερο. Σύμφωνα με τη Ελληνική νομοθεσία Ν.Δ 400/1970 , Αρθ.17 α και 17 β το περιθώριο φερεγγυότητας καθορίζεται επιγραμματικά ως ακολούθως:

Για τις **ασφαλίσεις κατά κινδύνων (non – life)** το περιθώριο φερεγγυότητας ορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ του δείκτη ασφαλίσεων και του δείκτη αποζημιώσεων :

Δείκτης Ασφαλίσεων = Άθροισμα των ασφαλίσεων ή των αλληλασφαλιστικών εισφορών (συμπεριλαμβανομένων και των παρεπομένων δικαιωμάτων εντός της τελευταίας κεκλεισμένης χρήσης από δραστηριότητες πρωτασφάλισης) και το ποσό των αντασφαλίσεων που έγιναν αποδεκτά στην τελευταία οικονομική χρήση. Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το ποσό των ασφαλίσεων ή αλληλασφαλιστικών εισφορών που ακυρώθηκαν κατά την τελευταία χρήση. Επίσης αφαιρείται το ποσό των φόρων , τελών και εισφορών που αντιστοιχεί στα πιο πάνω ασφάλιστρα, αντασφάλιστρα και εισφορές.

Το ποσό που προκύπτει πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 18% για τα πρώτα 50 εκ € ενώ το επιπλέον πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 16% και αθροίζονται. Το άθροισμα αυτό πολλαπλασιάζεται επί τον κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις λόγο μεταξύ του ποσού αποζημιώσεων που παραμένουν σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλίσεων και του ποσού των ακάθαρτων αποζημιώσεων. (ο λόγος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 50%).

Δείκτης Αποζημιώσεων = Άθροισμα των ποσών των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν για πρωτασφαλίσεις κατά την διάρκεια των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων (ή επτά τελευταίων οικονομικών χρήσεων για τους κλάδους

πιστώσεων, θύελλας, χαλαζιού ή παγετού) , του ποσού των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν ε αυτή την περίοδο λόγω αποδοχής αντασφαλίσεων ή αντεκχωρήσεων και του ποσού προβλέψεων που έγιναν στο τέλος της τελευταίας χρήσης για τις εκκρεμείς αποζημιώσεις. Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το ποσό των απαιτήσεων κατά τρίτων που εισπράχθηκαν κατά την διάρκεια των τριών τελευταίων χρήσεων (ή επτά χρήσεων για τους προαναφερόμενους κλάδους) και το ποσό των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την έναρξη της προηγούμενης και της τελευταίας κεκλεισμένης χρήσης για πρωτασφαλίσεις και για αποδοχές αντασφαλίσεων.

Το ποσό που προκύπτει πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 26% για τα πρώτα 35 εκ € ενώ το επιπλέον πολλαπλασιάζεται με ποσοστό 23% και αθροίζονται. Το άθροισμα αυτό πολλαπλασιάζεται επί τον κατά τις τρεις τελευταίες χρήσεις λόγο μεταξύ του ποσού των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που παραμένουν σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλίσεων και του ποσού των ακάθαρτων αποζημιώσεων. (ο λόγος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 50%).

Για τις **ασφαλίσεις ζωής (Life)** το περιθώριο φερεγγυότητας υπολογίζεται ως εξής :

Πρώτο αποτέλεσμα: Ποσοστό 4% των μαθηματικών αποθεμάτων από πρωτασφαλιστικές εργασίες (χωρίς την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων) και αντασφαλιστικές αποδοχές πολλαπλασιάζεται με τον κατά την τελευταία οικονομική χρήση λόγο του συνόλου των μαθηματικών αποθεμάτων (μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων) προς τα ακαθάριστα μαθηματικά αποθέματα πριν να αφαιρεθούν οι αντασφαλιστικές εκχωρήσεις. (ο λόγος αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 85%)

Δεύτερο αποτέλεσμα : Ποσοστό 0,3% για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των οποίων το κεφάλαιο κινδύνου δεν είναι αρνητικό και έχει ασφαλιστεί από την επιχείρηση το οποίο πολλαπλασιάζεται με τον κατά την τελευταία χρήση λόγο του συνολικού κεφαλαίου κινδύνου με ίδια κράτηση της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων και αντεκχωρήσεων προς το συνολικό κεφάλαιο κινδύνου στο οποίο περιλαμβάνονται οι αντασφαλίσεις(ο λόγος αυτός δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 50%)

Σύμφωνα με την νομοθεσία , ορίζονται διαφορετικές διατάξεις για άλλους κλάδους που σχετίζονται με τον κλάδο ζωής.

Ελάχιστο Εγγυητικό Κεφάλαιο : Το ελάχιστο εγγυητικό κεφάλαιο ορίζεται στο 1/3 του περιθωρίου φερεγγυότητας με ελάχιστο 3 εκ. € για επιχειρήσεις που ασκούν ένα ή περισσότερους από τους κλάδους 10 μέχρι και 15, 4,5 εκ. € από 1/1/2006 και 6 εκ. € από 1/1/2008. Σε δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής, το εγγυητικό κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ποσό που αντιστοιχεί σε 3 εκ. €, 4,5 εκ. € από 1/1/2006 και 6 εκ. € από 1/1/2008. Το εγγυητικό κεφάλαιο πρέπει να απαρτίζεται από τα στοιχεία του άρθρου 17 α παρ.4. (Π.Δ. 23/2005 άρθρο 11)

Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε κανονισμούς που αφορούν τις ασφαλιστικές επενδύσεις, τα τεχνικά αποθεματικά, τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία είναι αποδεκτές οι ασφαλιστικές επενδύσεις. (Ν.Δ 400/1970, Αρθ.7 και αρθ.8)

Solvency II

Ιστορική αναδρομή

Η τρέχουσα ασφαλιστική νομοθεσία που σχετίζεται εποπτεία και τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας και την φερεγγυότητα των Ασφαλιστικών εταιρειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αυτή ρυθμίστηκε για τελευταία φορά το 2004, προέρχεται από μια σειρά κοινοτικών οδηγιών που τέθηκαν σε εφαρμογή από το 1973 και εφεξής.

Η ανάγκη αναθεώρησης της προαναφερόμενης οδηγίας προέκυψε για τους εξής λόγους:

- Αποτελεσματική εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- Εναρμόνιση των ποιοτικών και ποσοτικών εποπτικών μεθόδων.
- Πληρέστερο προσδιορισμό του περιθωρίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων λαμβάνοντας υπόψη τους και κινδύνους που αφορούν το underwriting, τη ρευστότητα, την αγορά καθώς και τον λειτουργικό κίνδυνο και πιστωτικό κίνδυνο.
- Προστασία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Επιγραμματικά το 1973 και το 1979 αντίστοιχα , η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε δύο σχετικές οδηγίες (73/239/EEC και 79/269/EEC αντίστοιχα) στις οποίες κρινόταν απαραίτητη η δημιουργία ενός κεφαλαιακού περιθωρίου φερεγγυότητας για την κάλυψη έκτακτων κινδύνων που η ασφαλιστική αγορά πιθανό να αντιμετώπιζε και για τους οποίους θα έπρεπε να ήταν επαρκώς προετοιμασμένη.

Μετά την φιλελευθεροποίηση των τιμών στην Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική αγορά και με την κατάργηση των προϊόντικών ελέγχων στα μέσα του 1994 , η ανάγκη ελέγχου και επίβλεψης της φερεγγυότητας των Ασφαλιστικών Εταιριών ήταν επιτακτική , κυρίως για την προστασία των πολιτών – κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Έτσι , η Ευρωπαϊκή Ένωση οδηγήθηκε στην θέσπιση της οδηγίας Solvency I τον Φεβρουάριο του 2002, η οποία τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή στα τέλη του 2004 (Appendix I). Η οδηγία αυτή δεν άλλαξε τον βασικό υπολογισμό του περιθωρίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών, όπως είχε προκύψει από τις προηγούμενες οδηγίες, αλλά τροποποίησε κάποια στοιχεία της υπάρχουσας νομοθεσίας. Παράλληλα, η οδηγία του Solvency I αύξησε την εποπτεία παρέχοντας το δικαίωμα στις εποπτικές αρχές να επεμβαίνουν στις περιπτώσεις που το κεφάλαιο περιθώριο φερεγγυότητας δεν κυμαινόταν στα επιθυμητά επίπεδα.

Το Solvency I παρέχει μια σχετική ομοιομορφία στον υπολογισμό της φερεγγυότητας των Ασφαλιστικών Εταιρειών που βασίζεται κυρίως σε χρηματοοικονομικούς παράγοντες, χωρίς κάποια ιδιαίτερη πολυπλοκότητα και χωρίς να δίνει έμφαση στους επιμέρους κινδύνους που πιθανό να διαταράζουν και να επηρεάσουν σημαντικά την φερεγγυότητα μιας ασφαλιστικής επιχείρησης. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος που κρίθηκε απαραίτητη η αναπροσαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας και η δημιουργία του Solvency II.

Οι μέθοδοι αποτίμησης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού και κυρίως των τεχνικών προβλέψεων διαφέρουν από χώρα σε χώρα όπως διαφέρουν και οι ανά χώρα προϋποθέσεις για τον υπολογισμό των μαθηματικών αποθεμάτων , γεγονός που στην πάροδο των ετών κρίθηκε ως εμπόδιο για την αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι ασφαλιστικές εταιρείες σε σχέση με την ενιαία αγορά. Συνεπώς , το Solvency I κρίθηκε δεν εξυπηρετεί επαρκώς τις ανάγκες της εναρμόνισης της Ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγορά γεγονός που είχε ως επακόλουθο, την προσπάθεια προς την αναθεώρηση του υπολογισμού της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών - στον ανασχεδιασμό του Solvency I και στην μελέτη για την δημιουργία του Solvency II .

Solvency II αναλυτικά

Το Solvency II βασίστηκε στο πλαίσιο του Basel II - της αντίστοιχης κοινοτικής οδηγίας για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζικών ιδρυμάτων. Το Basel II είχε επίσης σαν στόχο την εδραίωση ενός ενιαίου και σταθερού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου στο Τραπεζικό χώρο, μέσα σε πλαίσια διαφάνειας και ολοκληρωμένης χαρτογράφησης των διαδικασιών. Το ίδιο φιλοδοξεί να πετύχει και το Solvency II για την ασφαλιστική αγορά βασισμένο στην μέθοδο των «τριών πυλώνων» που ακολουθήθηκε και στον σχεδιασμό του Basel II με επιτυχία.

Το Solvency II έχει σαν βασικούς στόχους τους ακόλουθους :

- Την προστασία των ευρωπαϊών πολιτών - κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων
- Την θέσπιση υπολογισμού του περιθωρίου φερεγγυότητας με μέθοδο η οποία θα είναι προσαρμοσμένη σύμφωνα με τους πραγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι ασφαλιστικές εταιρείες.
- Την αποφυγή της πολυπλοκότητας στον υπολογισμό του περιθωρίου φερεγγυότητας.
- Την προσαρμογή του περιθωρίου φερεγγυότητας σύμφωνα με τις αυξανόμενες ανάγκες και εξελίξεις της ασφαλιστικής αγοράς.
- Την αποφυγή υπέρκεφαλαιοποίησης.

Η οδηγία που αναμένεται να προκύψει από το πρόγραμμα του Solvency II θα εμπεριέχει στοιχεία από την τρέχουσα νομοθεσία αλλά παράλληλα θα ενσωματωθούν σε αυτή και καινούργια στοιχεία που θα αφορούν την αξιολόγηση πολλαπλών κινδύνων σε διάφορα επίπεδα των ασφαλιστικών εργασιών. Τα $\frac{3}{4}$ του Solvency II, θα αποτελούνται από την κωδικοποίηση των μέχρι **τώρα υπαρχόντων 14 οδηγιών** για τις Ασφαλιστικές επιχειρήσεις τα οποία θα προσαρμοστούν και θα τροποποιηθούν ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν τις επιθυμητές αλλαγές.

Το πρόγραμμα που ακολουθείται για την τελική έκδοση της οδηγίας Solvency II, γίνεται βάση του μοντέλου Λαμφαλούσι σύμφωνα με το οποίο ακολουθούνται οι εξής διαδικασίες σε τέσσερα διαφορετικά επίπεδα, προκειμένου να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα με συνέπεια :

- **Επίπεδο 1** : Περιλαμβάνει την συγκέντρωση υφιστάμενων Οδηγιών και κανονισμών καθώς και προτάσεις για μελλοντικές οδηγίες, οι οποίες παρουσιάζονται στο Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να υπάρχει έτσι η σύμφωνη γνώμη της Κομισσιόν.

- **Επίπεδο 2** : Λαμβάνονται μέτρα για τις τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν την υιοθέτηση των νομοθετικών μέτρων που περιυλλέχθηκαν στο πρώτο επίπεδο. Η Κομισσιόν με την σειρά της ετοιμάζει λεπτομερείς τεχνικές προδιαγραφές βασιζόμενη στις απόψεις του CEIOPS(Committee of European Insurance and Occupational Pensions Association) και τις οριστικοποιεί αφού λάβει και τις απόψεις του EIOPC (European Insurance and Occupational Pensions Committee).

- **Επίπεδο 3**: Στο επίπεδο αυτό, ο CEIOPS σε συνεννόηση με την Συμβουλευτική επιτροπή (consultive panel) που απαρτίζεται από ειδικούς της ασφαλιστικής αγοράς και από καταναλωτές, παρέχει συνεχή επίβλεψη και αξιολόγηση για τα νομοθετικά μέτρα που αποφασίστηκαν στο δεύτερο επίπεδο μέχρι την έκδοση της τελικής Οδηγίας.

- **Επίπεδο 4** : Τέλος , στο τέταρτο επίπεδο , η Κομισσιόν προχωρεί στην ομοιόμορφη και αποτελεσματική υιοθέτηση της καινούργιας Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Οι προετοιμασίες για το πρόγραμμα Solvency II ξεκίνησαν από τον Μάιο του 2001 όπου αποφασίστηκε η αναδιάρθρωση του Solvency I και η εισαγωγή του Solvency II, σε δύο βασικά στάδια. Το πρώτο στάδιο ολοκληρώθηκε το 2003 και αφορούσε τον συνολικό σχεδιασμό και τους στόχους του προγράμματος του Solvency II. Τον Σεπτέμβριο του 2003 δημοσιεύτηκε το έγγραφο της Κομισσιόν με τίτλο «Solvency II – reflections on the general outline of a framework directive and mandates for further technical work» (Markt/2539/03), το οποίο περιελάμβανε προτάσεις για την βελτίωση του συστήματος υπολογισμού της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών μέσα από την δημιουργία της οδηγίας Solvency II.

Σημαντικός για την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου ήταν ο ρόλος της ειδικής μελέτης της KPMG (International Insurance Insight – Solvency II ,UK, 2002) και επίσης ο ρόλος του CEA ,του CEIOPS του IAA (International Actuarial Association)και του IASB (International Accounting Standards Board).

Ακολούθησαν επίσης, τον Φεβρουάριο 2003 και τον Απρίλιο του 2004, οι αναφορές Markt/2543/03 και Markt/2502/04 αντίστοιχα , οι οποίες αφορούσαν τον σχεδιασμό του Solvency II με την μέθοδο των «τριών πυλώνων».

Στο πρώτο αυτό στάδιο τέθηκαν οι ακόλουθοι στόχοι:

- Κατά την διάρκεια του προγράμματος Solvency II θα πρέπει να γίνει εφ όλης της ύλης επαναξιολόγηση της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών.
- Θα ακολουθηθεί η μέθοδος των τριών πυλώνων που ακολουθήθηκε και στην αντίστοιχη οδηγία Basel II.
- Η προσέγγιση όσον αφορά την φερεγγυότητα θα είναι βασισμένη πάνω στην αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων δίνοντας παράλληλα κίνητρα στις ασφαλιστικές εταιρείες να διαχειριστούν διοικητικά τους κινδύνους αυτούς με τον σωστό τρόπο με πιθανότητα αναγνώρισης ακόμα και των εσωτερικών μοντέλων διαχείρισης του κινδύνου που πιθανό να διαθέτουν.
- Η υιοθέτηση του MCR (Minimum Capital Requirement) και SCR (Solvency Capital Requirement).
- Η ύπαρξη ομοιομορφίας στον τρόπο υπολογισμού του περιθωρίου φερεγγυότητας.
- Η αποτελεσματική εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- Η εναρμόνιση των ποιοτικών και ποσοτικών εποπτικών μεθόδων.
- Παρακολούθηση και εναρμόνιση με τις Διεθνείς εξελίξεις ειδικά όσον αφορά τον IAA, το IASB και τον IAA.

Ο σχεδιασμός του Solvency II

Πρώτος Πυλώνας - Ποσοτικές Προδιαγραφές (Quantitative requirements)

- Υπολογισμός εγγυητικού κεφαλαίου, τεχνικών προβλέψεων, κεφαλαιακών απαιτήσεων
- Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού – παθητικού. (Assets Liabilities Management - ALM)
- Καθορισμός των κινδύνων προς αξιολόγηση , παράμετροι κινδύνων και τρόποι επιμέτρησης τους (εσωτερικά μοντέλα risk management).

- Τύπος υπολογισμού του ελάχιστου επιθυμητού κεφαλαίου που πρέπει να διατηρεί μια ασφαλιστική εταιρεία για να διασφαλίζει την φερεγγυότητα της (MCR).

Δεύτερος Πυλώνας - Ποιοτικές Προδιαγραφές (Qualitative Requirements)

- Καθορισμός των αρχών εσωτερικού ελέγχου πάνω στις οποίες θα βασίζεται η αξιολόγηση και η διαχείριση του ασφαλιστικού κινδύνου(governance).
- Ανασκόπηση της εποπτικής διαδικασίας ελέγχου των εσωτερικών μοντέλων και συνολικού ελέγχου της εταιρικής φερεγγυότητας.

Τρίτος Πυλώνας - Εφαρμογή (Market discipline)

- Τρέχουσες απαιτήσεις δημοσίευσης και παρουσίασης σύμφωνα με τις κρατικές διατάξεις σε συνδυασμό με τα IAS και τα IFRS.
- Μελλοντικές απαιτήσεις δημοσίευσης και παρουσίασης σύμφωνα με την εξέλιξη της Β' Φάσης του IFRS7 και την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.

Οι τρεις Πυλώνες του Solvency II (αναλυτικά)

Αναλυτικά , ο **πρώτος πυλώνας** περιλαμβάνει τον καθορισμό των κανόνων πάνω στους οποίους θα υπολογιστούν τα τεχνικά αποθεματικά , οι επενδύσεις σε κεφάλαια, η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων καθώς και το κεφάλαιο που θα εξασφαλίζει την επιθυμητή φερεγγυότητα στις ασφαλιστικές εταιρείες. Επίσης , στο στάδιο αυτό αναλύονται οι έννοιες του MCR (Minimum Capital Requirement) και SCR (Solvency Capital requirement) όπου :

MCR = Αντιπροσωπεύει το ελάχιστο κεφάλαιο το οποίο θα πρέπει να διαθέτει μια ασφαλιστική εταιρεία για να θεωρείται οριακά φερέγγυα. Ο σκοπός ύπαρξης του MCR είναι να αποτελέσει ένα όριο στο οποίο η εποπτική αρχή μπορεί να επέμβει, όσο ακόμα η εταιρεία διαθέτει αρκετά στοιχεία ενεργητικού για να καλύψει τις υποχρεώσεις της απέναντι στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η ύπαρξη του MCR δίνει το χρονικό περιθώριο στην εποπτική αρχή για να δράσει και να προλάβει την απαξίωση των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας πριν πέσουν κάτω από την αγοραία τους αξία. (market value) και συνεπώς να προλάβει και τις ενδεχόμενες συνέπειες μιας τέτοιας κατάστασης και απέναντι στους κατόχους ασφαλιστηρίων αλλά και απέναντι στην αγορά.

SCR = Το κεφάλαιο φερεγγυότητας είναι το επιθυμητό (optimum) κεφάλαιο το οποίο θα πρέπει να κατέχει μια ασφαλιστική εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη όλους τους πιθανούς κινδύνους για την φερεγγυότητα της σύμφωνα με την οδηγία Solvency II. Το απαιτούμενο κεφάλαιο φερεγγυότητας SCR αντιστοιχεί σε ένα επίπεδο κεφαλαίου το οποίο επιτρέπει στην επιχείρηση να απορροφήσει σημαντικές απρόβλεπτες ζημιές και να παρέχει εύλογη κάλυψη στους ασφαλισμένους και τους δικαιούχους. Όταν μία επιχείρηση δεν πληρεί το SCR, θα πρέπει να αποκαταστήσει σε εύλογο χρόνο το απαραίτητο κεφάλαιο για την κάλυψη της απαίτησης αυτής, με βάση ένα συγκεκριμένο και εφικτό σχέδιο που θα υποβάλλεται προς έγκριση στην εποπτική αρχή.

Το SCR υπολογίζεται με μια σχετικά απλή φόρμουλα η οποία ονομάζεται Standard Approach (Τυποποιημένη μέθοδος - προσέγγιση) και η οποία θα αντικατοπτρίζει τους πιθανούς κινδύνους σε όλα τα επίπεδα των εργασιών της ασφαλιστικής εταιρείας. Το SCR μπορεί επίσης να υπολογιστεί με την χρήση κάποιου εσωτερικού μοντέλου της εταιρείας το οποίο θα πρέπει όμως πρώτα να πιστοποιηθεί και να εγκριθεί από την Εποπτική Αρχή. Τέλος , υπάρχει και η δυνατότητα το SCR να υπολογίζεται με ένα συνδυασμό του Standard Approach και του εσωτερικού μοντέλου της εταιρείας γεγονός που θα επιτρέπει στην εταιρεία να προσαρμόσει το Standard Approach στα δικά της δεδομένα αλλά χωρίς να χρειάζεται να επενδύσει μεγάλα κεφάλαια για την ανάπτυξη ενός εσωτερικού μοντέλου.

Οι **βασικοί κίνδυνοι** στους οποίους εκτίθεται μια ασφαλιστική εταιρεία και στους οποίους καλείται να ανταπεξέλθει ο υπολογισμός του SCR και που μέχρι σήμερα δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιρειών, είναι οι ακόλουθοι :

- **Κίνδυνος Underwriting:** Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται άμεσα με την αξιολόγηση των πελατών των ασφαλιστικών εταιρειών , τα ασφάλιστρα, τα αντασφάλιστρα , τα τεχνικά αποθέματα καθώς και με την σωστή αξιολόγηση της συμπεριφοράς των πελατών της εταιρείας όσον αφορά την διατηρησιμότητα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- **Κίνδυνος ρευστότητας (Liquidity Risk):**Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται άμεσα με την οικονομική ρευστότητα της εταιρείας και με το κατά πόσο η εταιρεία είναι ικανή να ανταπεξέλθει στις οικονομικές της υποχρεώσεις όχι μόνο σε επίπεδο αποζημιώσεων αλλά και σε επίπεδο υποχρεώσεων γενικότερα.
- **Κίνδυνος αγοράς (Market Risk):**Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με τις μεταβολές στην αγορά χρήματος δηλαδή στις αυξομειώσεις των επιτοκίων , στις χρηματιστηριακές συναλλαγές και την κατάσταση των χρηματαγορών γενικότερα και τέλος στις αγορές παραγώγων και συναλλάγματος κλπ.
- **Πιστωτικός κίνδυνος (Credit Risk):** Ο πιστωτικός κίνδυνος στον ασφαλιστικό κλάδο σχετίζεται με την δυνατότητα των αντασφαλιστών να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις τις εταιρείας σε μια δεδομένη στιγμή. Ο πιστωτικός κίνδυνος εμπεριέχει επίσης και στην σωστή επενδυτική πολιτική της εταιρείας καθώς και την δυνατότητα της εταιρείας να εισπράττει από τους χρεώστες της και να είναι απαλλαγμένη από προβληματικούς λογαριασμούς.
- **Συστηματικός κίνδυνος (Historic – reserving Risk):**Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται κυρίως με το νομοθετικό περιβάλλον στο οποίο κινείται οι επιχείρηση καθώς και με τους οικονομικούς κύκλους που διανύει η αγορά στην οποία λειτουργεί.
- **Επιχειρηματικός κίνδυνος (Operational Risk):**Ο επιχειρηματικός κίνδυνος αφορά τις διαδικασίες , τα συστήματα , την διοίκηση ή την πιθανότητα εξαπάτησης που εντός της εταιρείας.

Σύμφωνα με το Solvency II , οι κίνδυνοι αυτοί αξιολογούνται ξεχωριστά και τα αποτελέσματα αυτά αθροίζονται δίνοντας έτσι το σωστό SCR. Και στα εσωτερικά μοντέλα η συνολική ζημιά που πιθανό να προκύψει από κάθε κίνδυνο περιγράφεται μέσω μιας

κατανομής πιθανοτήτων εκτιμώντας όλα τα πιθανά αποτελέσματα. Η τελική μορφή της τυποποιημένης προσέγγισης δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί. Μέχρι τώρα, η μέθοδος που χρησιμοποιείται κυρίως στον τραπεζικό χώρο για την εκτίμηση δυνητικής ζημίας που προκύπτει από συγκεκριμένη κατηγορία κινδύνου, είναι η Value at Risk (VaR).

Στην παρούσα φάση εξετάζονται διάφορες παράμετροι που πιθανό να επηρεάσουν τον υπολογισμό του SCR σε περιπτώσεις Ομίλων εταιρειών και ειδικότερα σε περιπτώσεις που οι εταιρείες ιδίων ομίλων χρησιμοποιούν διαφορετικά εσωτερικά μοντέλα πρόβλεψης και αξιολόγησης του κινδύνου. Σύμφωνα με σχετική πρόταση του CEIOPS θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η αντασφάλιση που δρα σαν μειωτικός παράγοντας κινδύνου για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Η εφαρμογή τόσο του Standard Approach αλλά και η χρήση των εσωτερικών μοντέλων, είναι μια ευκαιρία για την αναδιάρθρωση των εργασιών των ασφαλιστικών εταιρειών που θα τις οδηγήσει σε αύξηση της παραγωγικότητας αλλά και στην προσφορά υπηρεσιών υψηλότερης ποιότητας προς τους πελάτες τους. Η υιοθέτηση των εσωτερικών μοντέλων προϋποθέτει την επένδυση των ασφαλιστικών εταιρειών στα ανάλογα συστήματα ή στην αναβάθμιση των υπαρχόντων συστημάτων και στην δημιουργία ανεξάρτητων μονάδων ελέγχου του κινδύνου. Επίσης ένα άλλο θέμα πρωτεύουσας σημασίας είναι η εναρμόνιση των μεθόδων υπολογισμού των τεχνικών αποθεμάτων και της αποτίμησης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού, ούτως ώστε τα αποτελέσματα που θα προκύπτουν να είναι άμεσα συγκρίσιμα μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ολοκλήρωση της Β' Φάσης της υιοθέτησης των Δ.Λ.Π.)

Ο **δεύτερος πυλώνας** περιλαμβάνει την δημιουργία των αρχών πάνω στις οποίες βασίζεται η εποπτεία για την επάρκεια των κεφαλαίων που αφορά την φερεγγυότητα των ασφαλιστικών εταιρειών καθώς και την εποπτεία και έγκριση των εσωτερικών μοντέλων υπολογισμού του SCR. Επίσης δίνονται οι προδιαγραφές και οι αρχές πάνω στις οποίες θα λειτουργήσουν οι ίδιες οι εποπτικές αρχές.

Η Κομισσιόν, έχει βασιστεί για την ολοκλήρωση του δεύτερου πυλώνα, πάνω στην έκθεση «Sharma» (The Sharma report) από την EISA (Conference of European Insurance Supervisory Authorities) που εκδόθηκε στις αρχές του 2003. Η έκθεση «Sharma» εισηγείται τις αρχές στις οποίες θα πρέπει να βασιστεί ο εσωτερικός έλεγχος του κινδύνου ενώ παράλληλα είναι ξεκάθαρα τα καθήκοντα, οι ευθύνες και η ιεραρχία στην κάθε εταιρεία αλλά

και στην Εποπτική αρχή για να διασφαλίζεται με αυτό τον τρόπο η εύρυθμη λειτουργία του συστήματος. Η βασική αρχή που προκύπτει είναι ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει να παρέχουν ασφάλιση μόνο για κινδύνους που είναι ελεγχόμενοι και όταν το επίπεδο κινδύνου είναι αποδεχτό (και ανεχτό) από την εταιρεία. Παράλληλα η αντασφάλιση θα πρέπει να λαμβάνεται και να είναι προσαρμοσμένη σύμφωνα με τις μεθόδους underwriting της εταιρείας. Θα πρέπει επίσης να αναθεωρείται και να αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Όσον αφορά τον έλεγχο και την εποπτεία των εσωτερικών μοντέλων, ο CEA έχει προτείνει την χρήση των μεθόδων του Stress testing (υπολογισμός των επιπτώσεων δραματικών και αντίξοων σεναρίων στο χαρτοφυλάκιο όπως π.χ τρομοκρατική επίθεση , οικονομική ύφεση κλπ) και του Back testing (χρήση ιστορικών στοιχείων για την δημιουργία παροντικών εκτιμήσεων). Έχει επίσης δρομολογηθεί και ο σχεδιασμός των αρμοδιοτήτων – εξουσιών της Εποπτικής αρχής ενώ παράλληλα χαρτογραφούνται και οι πιθανές ενέργειες της εποπτικής αρχής σε περίπτωση που το κεφάλαιο φερεγγυότητας μιας εταιρείας είναι χαμηλότερο του MCR. Στις περιπτώσεις που εταιρεία τηρεί μεν το επιθυμητό MCR αλλά δεν φτάνει στα επίπεδα αποθεμάτων του SCR , η εποπτική αρχή θα μπορεί να συμβουλέψει την ασφαλιστική εταιρεία αλλά δεν θα είναι σε θέση να επιβάλει κυρώσεις.

Βέβαια , αυτές είναι οι ελάχιστες προδιαγραφές που θα θέσει η Ε.Ε στην εκάστοτε εποπτική αρχή οι οποίες μπορούν να γίνουν και πιο αυστηρές αναλόγως της επιθυμίας για επιπλέον ελέγχους του εκάστοτε κράτους μέλους. Ο δεύτερος πυλώνας καθορίζει επίσης και τις μεθόδους αξιολόγησης των προδιαγραφών του πρώτου πυλώνα δηλαδή με μια προκαθορισμένη διαδικασία θα γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι για να διασφαλίζεται ότι οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η κάθε εταιρεία αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται με τον σωστό τρόπο από την διοίκηση της εταιρείας. Παράλληλα , η εποπτική αρχή εξετάζει τις μεθόδους εσωτερικού ελέγχου των εταιρειών καθώς και την ορθότητα των λογιστικών εγγραφών. Η επενδυτική πολιτική της κάθε εταιρείας υπόκειται σε έγκριση από την εποπτική αρχή. Θα προελέγχονται επίσης οι πίνακες θνησιμότητας που θα χρησιμοποιηθούν για την κοστολόγηση των ασφαλιστικών προϊόντων.

Η εποπτική αρχή θα μπορεί να ζητήσει όλα τα απαραίτητα στοιχεία από τις εταιρείες προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση φερεγγυότητας τους

Δεδομένου ότι ο CEIOPS ακόμα δεν έχει καταλήξει στην μορφοποίηση της διαδικασίας της εποπτικής παρέμβασης ο CEA προτείνει τα ακόλουθα σύμφωνα με την πιο πρόσφατη ενημέρωση του CEA (ECO 6280) :

	Διαθέσιμο κεφάλαιο πάνω από το SCR	Το κεφάλαιο φτάνει σε επίπεδα κάτω του SCR	Το κεφάλαιο εξακολουθεί να φθίνει αλλά είναι πάνω από το MCR	Το κεφάλαιο πλησιάζει το MCR	Το κεφάλαιο πέφτει κάτω από το MCR
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3		
Εποπτική παρέμβαση	<ul style="list-style-type: none"> Καμία εποπτική παρέμβαση Τακτική επίβλεψη 	<ul style="list-style-type: none"> Η εποπτική αρχή πιθανό να ζητήσει ένα σχέδιο αποκατάστασης κεφαλαίου. Συζητήσεις μεταξύ της εποπτικής αρχής και της εταιρείας για την μελλοντική εξέλιξη του επιπέδου του κεφαλαίου. Η εποπτική αρχή αξιολογεί την σοβαρότητα και την φύση της πτώσης του κεφαλαίου. 	<ul style="list-style-type: none"> Η εποπτική αρχή παρακολουθεί στενά τις ενέργειες από πλευρά της εταιρείας για αποκατάσταση του κεφαλαίου. Η εποπτική αρχή πιθανό να ζητήσει εκθέσεις προόδου φερεγγυότητας 	<ul style="list-style-type: none"> Η εποπτική αρχή παρακολουθεί στενά τις ενέργειες από πλευρά της εταιρείας. Η εταιρεία δεν μπορεί να ακιθίσει την έκθεση της σε επιπλέον κινδύνους χωρίς την έγκριση της εποπτικής αρχής. 	<ul style="list-style-type: none"> Η εποπτική αρχή λαμβάνει τα απαραίτητα κατά την κρίση της μέτρα για την προστασία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
Εταιρική Δράση	<ul style="list-style-type: none"> Κανονική ροή εργασιών 	<ul style="list-style-type: none"> Η εταιρεία ενημερώνει έγκαιρα την εποπτική αρχή. Διενεργούνται αναλύσεις για την διαμείνιση των αιτιών της μείωσης. Η εταιρεία προτείνει σχέδια αποκατάστασης στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το σχέδιο θα πρέπει να προβλέπει και τις ενέργειες της εταιρείας σε περίπτωση περαιτέρω μείωσης του κεφαλαίου. 	<ul style="list-style-type: none"> Η εταιρεία ακολουθεί τις ενέργειες που αποφάσισε για αυτό το επίπεδο. Παρακολουθεί τα αποτελέσματα των ενεργειών. Αναθεωρεί αν χρειαστεί το σχέδιο ενεργειών. 	<ul style="list-style-type: none"> Η εταιρεία ακολουθεί τις ενέργειες που αποφάσισε για αυτό το επίπεδο. Παρακολουθεί τα αποτελέσματα των ενεργειών. Αναθεωρεί αν χρειαστεί το σχέδιο ενεργειών 	<ul style="list-style-type: none"> Η βιωσιμότητα της εταιρείας είναι αμφίβολη. Η εταιρεία θα πρέπει να παρουσιάσει άμεσα τρόπο αποκατάστασης του κεφαλαίου.
Συμμόρφωση	<ul style="list-style-type: none"> Η εταιρεία συναντά τις εποπτικές απαιτήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Η εταιρεία θεωρείται ότι ακόμα βρίσκεται σε ένα επαρκές επίπεδο βιωσιμότητας. Η διοίκηση είναι σε θέση να πάρει τα ανάλογα μέτρα αποκατάστασης. Τα μέτρα αυτά θα αποφασιστούν ειδικά για κάθε εταιρεία. Τα μέτρα αποκατάστασης θα διαφέρουν ανάλογα με το αν το πρόβλημα αντιμετωπίζεται μόνο από την εταιρεία ή από ολόκληρη την αγορά. 	<ul style="list-style-type: none"> Η θέση της εταιρείας είναι ανησυχητική αλλά υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και επαναφοράς στα αρχικά επίπεδα. 	<ul style="list-style-type: none"> Η κατάσταση της εταιρείας κρίνεται ως μη ικανοποιητική και θα πρέπει άμεσα να ληφθούν μέτρα για την αποκατάσταση του κεφαλαίου. 	<ul style="list-style-type: none"> Έμφαση στην προστασία των κατόχων συμβολαίων. Μεταφορά του χαρτοφυλακίου σε μια άλλη εταιρεία. Αναγνώριση ενδιαφερομένων για ανάληψη χαρτοφυλακίου.

Από πλευράς CEIOPS σύμφωνα με το Υπουργείο Ανάπτυξης, οι εποπτικές δραστηριότητες θα πρέπει να αποσκοπούν στον εντοπισμό των επιχειρήσεων, οι οποίες παρουσιάζουν οικονομικά, οργανωτικά ή άλλα χαρακτηριστικά που θα οδηγήσουν σε υψηλότερο προφίλ κινδύνου. Επιπλέον, θα πρέπει να καθοριστούν οι μέθοδοι για την διαδικασία έγκρισης των εσωτερικών μοντέλων.

Οι εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν αρχές εσωτερικού ελέγχου που θα διασφαλίζουν την υγιή διαχείριση των κινδύνων που θα περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με τη δραστηριότητα αποδοχής ασφαλίσεων, καθώς και γενικές οδηγίες για τη διαχείριση των ασφαλιστήριων συμβολαίων, των ζημιών και των τεχνικών αποθεματικών.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πιθανό να υποχρεούνται να υποβάλλουν σχέδιο επενδυτικής πολιτικής. Ειδική σημασία θα δοθεί στην αντιστοίχιση / διαχείριση ενεργητικού-παθητικού και στη διάρθρωση του προγράμματος αντασφάλισης της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Ο **τρίτος πυλώνας**, αφορά αποκλειστικά την ενίσχυση της πειθαρχίας της αγοράς (market discipline) και στην οριοθέτηση των κανονισμών δημοσίευσης οικονομικών στοιχείων τα οποία θα είναι ομοιόμορφα σε όλη την ενιαία ασφαλιστική αγορά. Μέσω του τρίτου πυλώνα, ο οποίος δεν έχει αναλυθεί ιδιαίτερα μέχρι την παρούσα φάση, θα εξασφαλιστεί η διαφάνεια και η ομοιομορφία τόσο σε επίπεδο αξιολόγησης κινδύνων αλλά και σε επίπεδο λογιστικού χειρισμού και δημοσίευσης, στον ασφαλιστικό κλάδο.

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Solvency II

Γενικά Συμπεράσματα

Η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά αντιμετωπίζει θετικά την προσπάθεια της Κομισσιόν για την εφαρμογή του Solvency II και την θεωρεί αναγκαία για την βελτίωση της

ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών εταιρειών. Οι ανά την Ευρώπη εποπτικές αρχές είναι επίσης σύμφωνες δεδομένου ότι η εφαρμογή του Solvency II θα εξασφαλίσει την προστασία των καταναλωτών και θα θέσει ξεκάθαρα νομικά πλαίσια για την λειτουργία των ίδιων των εποπτικών αρχών.

Το Solvency II δίνει στις Ευρωπαϊκές Ασφαλιστικές εταιρείες μια κοινή βάση λειτουργίας όσον αφορά και τον ποιοτικό αλλά και τον ποσοτικό υπολογισμό της φερεγγυότητας τους ενώ παράλληλα τους παρέχει την δυνατότητα αναγνώρισης των δικών τους εσωτερικών μοντέλων διαχείρισης των ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών κινδύνων και των μεθόδων τους για την διασπορά και μείωση των κινδύνων αυτών μέσω άλλων μεθόδων (αντασφάλιση – επενδύσεις).

Το Solvency II θεωρείται μια φιλόδοξη πρωτοβουλία που δίνει την ευκαιρία στην Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά να εναρμονιστεί και να λειτουργεί σύμφωνα με τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας που δέχεται ανελλιπώς τις επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) της παγκοσμιοποίησης.

Solvency II και Δ.Λ.Π.

Οι οικονομικές καταστάσεις που προετοιμάζονται και δημοσιεύονται, διαφέρουν και στον τρόπο παρουσίασης τους αλλά και στην ουσία τους στο σύνολο των Ευρωπαϊκών χωρών λόγω της χρήση διαφορετικών λογιστικών σχεδίων και ιδιαίτερων νομοθεσιών της κάθε χώρας.

Τον Ιούνιο του 2002 το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε κανονισμό βάση του οποίου από την 1/1/2005, όλες οι εισηγμένες εταιρείες στην Ε.Ε θα πρέπει να δημοσιεύουν τις Οικονομικές τους Καταστάσεις σύμφωνα με τα IAS (International Accounting Standards). Την περίοδο λήψης της συγκεκριμένης απόφασης, δεν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη πρόβλεψη για τις ασφαλιστικές εταιρείες μέσα στο πλαίσιο των IAS.

Το IASB (International Accounting Standards Board) από το 1997 είχε αρχίσει να εργάζεται πάνω σε ένα πρόγραμμα σχετικό με τον ασφαλιστικό κλάδο και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα αποτέλεσμα του οποίου ήταν η έκδοση του DSOP (Draft Statement of Principles) στα τέλη του 2001. Το IASB αποφάσισε να διαχωρίζει το πρόγραμμα αυτό σε **δύο φάσεις ολοκλήρωσης**. Αποτέλεσμα της **πρώτης φάσης του προγράμματος** ήταν η έκδοση του

IFRS 4 (International Financial Reporting Standard) τον Μάρτιο του 2004, το οποίο ασχολείται με την παρουσίαση και την διαφάνεια των οικονομικών καταστάσεων και συμπεριλάμβανε πλέον και τον όρο «ασφαλιστήρια συμβόλαια». Το IFRS 4 για να μπορέσει να χρησιμοποιηθεί σωστά χρειάζεται παράλληλα και το **IAS 39** το οποίο καλύπτει την αναγνώριση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών εργαλείων. Δεδομένου ότι το IFRS 4 και το IAS 39 έχουν ενσωματωθεί στην Ευρωπαϊκή Νομοθεσία πριν το 2005, η χρήση τους καθίσταται υποχρεωτική για την προετοιμασία των Οικονομικών καταστάσεων όλων των εταιρειών που λειτουργούν εντός της ενιαίας αγοράς.

Στην Ελληνική Νομοθεσία, αυτό το θέμα σκιαγραφείται στον Νόμο Υπ' αριθ. **3487/2006** που ενσωματώνει την **Ευρωπαϊκή Οδηγία 2003/51/EK** για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι :

- Οι ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά.
- Οι μη εισηγμένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι θυγατρικές επιχειρήσεων που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π. και αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών μειοψηφίας.
- Είναι επίσης δυνατή η προαιρετική εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

Η **δεύτερη φάση του προγράμματος** για την έκδοση δεύτερου IFRS που θα αφορά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ολοκληρώθηκε το 2007. Σύμφωνα με την σχετική πρόταση που αφορά το IFRS για τις ασφαλιστικές εταιρείες τα ασφαλιστικά συμβόλαια θα αναγνωρίζονται στο ακέραιο το έτος το οποίο έχουν αγοραστεί. Αυτό σημαίνει ότι η παρούσα αξία όλων των ασφαλιστρών που θα εισπραχθούν στο μέλλον, θα συμπεριλαμβάνεται στον ισολογισμό της τρέχουσας χρήσης ενώ παράλληλα θα καταργηθεί το ειδικό απόθεμα για μη εισπραχθέντα ασφάλιστρα. Συνεπώς, η ασφαλιστική αγορά

βρίσκεται εν αναμονή των εξελίξεων σε σχέση με το IFRS για να ενσωματωθεί και αυτό στην όλη διαδικασία της προσαρμογής στο Solvency II.

Solvency II Readiness Report

Στις αρχές Οκτωβρίου του 2006 η Ernst& Young εξέδωσε τα αποτελέσματα σχετικής μελέτης που διενεργήθηκε μεταξύ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών ανά την Ευρώπη. Τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά δεδομένου ότι ποσοστό άνω του 80% των ερωτηθέντων εταιρειών έχουν ήδη αρχίσει τις προετοιμασίες για το Solvency II ή βρίσκονται στην διαδικασία να αρχίσουν να προετοιμάζονται μέσα στο τρέχον έτος. Το θετικό στοιχείο που προέκυψε από την μελέτη είναι ότι άνω του 60% των ερωτηθέντων εταιρειών πιστεύουν ότι το Solvency II θα βοηθήσει σημαντικά στην βελτίωση της διαχείρισης του κινδύνου στον ασφαλιστικό χώρο.

Στην έρευνα σκιαγραφούνται οι περιοχές στις οποίες υπάρχουν ελλείψεις όσον αφορά την ετοιμότητα των ασφαλιστικών εταιρειών σε σχέση με το Solvency II :

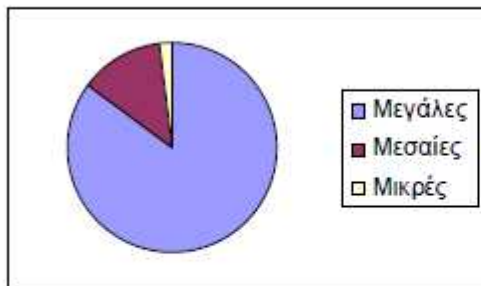
- Μόλις 1 στα 5 στελέχη (20%) των ασφαλιστικών πιστεύουν ότι τα τρέχοντα κεφαλαιακά μοντέλα είναι εναρμονισμένα με το Solvency II, ενώ παράλληλα περίπου το 50% αυτών θεωρεί ότι τα εσωτερικά μοντέλα των εταιρειών τους θα χρειαστούν σημαντική βελτίωση.
- Παρά το γεγονός ότι περίπου 1 στα 2 στελέχη (53%) των ασφαλιστικών εκτιμούν ότι οι απαραίτητες αλλαγές στα πληροφοριακά τους συστήματα δεν αποτελούν σημαντικό θέμα, τα στελέχη των μεγαλύτερων εταιρειών επισπεύδουν τις σημαντικές αλλαγές που απαιτούνται τόσο στα πληροφοριακά μοντέλα όσο και στα μηχανογραφικά συστήματα πριν μπορέσουν να παράξουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται.
- Δύο στα τρία στελέχη των ασφαλιστικών (64%) επισημαίνουν την ανάγκη να αναβαθμιστούν οι δεξιότητες των αναλογιστών και των υπεύθυνων για τη διαχείριση των κινδύνων, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του Solvency II.

ΜΙΚΡΕΣ / ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ Solvency II

Η σημασία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά

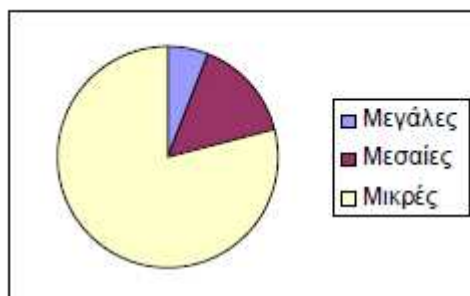
Τα ακόλουθα σχεδιαγράμματα επεξηγούν τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς :

Παρουσίαση των εταιριών σύμφωνα με το μερίδιο αγοράς

Μικρές επιχειρήσεις : 2%
Μεσαίες επιχειρήσεις : 13%
Μεγάλες επιχειρήσεις : 85%

Παρουσίαση της αγοράς σύμφωνα με το μέγεθος των εταιριών (σε σύνολο 5,000 Επιχειρήσεων)

Μικρές επιχειρήσεις : 79%
Μεσαίες επιχειρήσεις : 15%
Μεγάλες επιχειρήσεις : 6%

Σημείωση : Δεδομένης της έλλειψης έγκυρων συνολικών Ευρωπαϊκών στατιστικών στοιχείων , όλα τα δεδομένα που παρουσιάζονται σε αυτούς τους πίνακες αποτελούν εκτιμήσεις βασισμένες πάνω στα GWP (Gross Written Premiums) Μεικτά Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα για την πρωτογενή ασφαλιστική αγορά(εξαιρουμένης της αντασφάλισης). Οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν GWP άνω των 1,500 εκ. € ,οι μεσαίες επιχειρήσεις κυμαίνονται από GWP 150 εκ €μέχρι 1,500 εκ €και τέλος οι μικρές επιχειρήσεις έχουν GWP κάτω των 150 εκ €

Τα παραπάνω δεδομένα αποτελούν ένδειξη ότι οι μικρές και οι μεσαίες ασφαλιστικές επιχειρήσεις συνεισφέρουν περίπου το 15% των συνολικών ασφαλίσεων της αγοράς ενώ αντιπροσωπεύουν το 95% του συνολικού αριθμού των Ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Η εικόνα αυτή εντείνεται εάν ληφθεί υπ' όψη ότι οι μικρές επιχειρήσεις παράγουν μόνο το 2% των συνολικών ασφαλίσεων της αγοράς ενώ αντιπροσωπεύουν το 80% του συνολικού αριθμού των Ευρωπαϊκών ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Δεδομένων των προαναφερομένων , η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική αγορά αποτελείται από μερικούς μεγάλους «παίχτες» ενώ το μεγαλύτερο της μέρος αποτελείται από μικρούς «παίχτες». Οι μικρές επιχειρήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στην ασφαλιστική αγορά όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η ισορροπία μεταξύ των μικρών και των μεγαλύτερων εταιριών ενδυναμώνει τον ανταγωνισμό στις τοπικές αγορές και οδηγεί σε κέρδη λόγω αυξημένης αποδοτικότητας, σε αυξημένη διαθεσιμότητα προϊόντων και σε βελτιωμένες τιμές για τους καταναλωτές. Αυτό αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της ενιαίας αγοράς ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις δε χρειάζεται να ανταγωνίζονται απευθείας τις μεγάλες επιχειρήσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις διατηρούν ιστορικούς δεσμούς με συγκεκριμένες ομάδες πελατών και συχνά εξειδικεύονται σε συγκεκριμένα προϊόντα τα οποία δεν είναι διαθέσιμα από άλλες εταιρίες. Η εξειδίκευση τους , στις πλείστες των περιπτώσεων αποτελεί μέρος του επιχειρησιακού τους σχεδίου.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις συνήθως έχουν την μορφή μετοχικών επιχειρήσεων, ή mutual επιχειρήσεων ή συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις διαφέρουν σύμφωνα με το καθεστώς ιδιοκτησίας τους. Οι μετοχικές επιχειρήσεις ανήκουν στους μετόχους τους (που δεν

είναι οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων) , ενώ οι mutual επιχειρήσεις ανήκουν στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων και που είναι μέλη στις επιχειρήσεις αυτές. Αυτό το γεγονός έχει επίπτωση και στην κεφαλαιακή διάρθρωση των εταιριών αυτών δεδομένου ότι οι mutual επιχειρήσεις δεν έχουν πρόσβαση στο μετοχικό κεφάλαιο.

Case Study: Η δομή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην Γερμανική Ασφαλιστική Αγορά

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν σημαντικό παράγοντα στην ποικιλομορφία της δομής της Γερμανικής ασφαλιστικής αγοράς. Η συνύπαρξη ασφαλιστικών επιχειρήσεων με διαφορετικά μεγέθη ,διαφορετικά εταιρικά προφίλ και με διαφορετική νομική μορφή είναι το κύριο χαρακτηριστικό της Γερμανικής αγοράς. Η Γερμανική ασφαλιστική αγορά αποτελείται από 1,700 ασφαλιστικές επιχειρήσεις από τις οποίες περισσότερες των 1,200 είναι μικρομεσαίες με συνολικό μερίδιο αγοράς κάτω του 5%.

Η πλειοψηφία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι επιχειρήσεις mutual ενώ υπάρχουν και μικρομεσαίες μετοχικές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές συνήθως παρέχουν προϊόντα ζωής , περιουσίας και υγείας. Η πλειοψηφία αυτών στην παρούσα φάση εξαιρείται από την ομοσπονδιακή εποπτεία και υπάγεται στην τοπική εποπτεία. Από ιστορικής απόψεως, οι μικρομεσαίες ασφαλιστικές επιχειρήσεις διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία της σύγχρονης ασφαλιστικής αγοράς της Γερμανίας. Η ευκολία στη δημιουργία νέων ασφαλιστικών επιχειρήσεων βελτίωσε τον ανταγωνισμό και την καινοτομία στην ασφαλιστική αγορά.

Σε αρκετές περιπτώσεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι εξειδικευμένες στην τοπική τους αγορά(regional expertise).Οι γνώσεις που διαθέτουν για συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων αποτελούν το βασικό τους πλεονέκτημα για τους ασφαλισμένους αλλά και τις τοπικές επιχειρήσεις.

Σε γενικές γραμμές , οι μικρές Γερμανικές επιχειρήσεις είναι θερμοί υποστηρικτές του Solvency II.

Αποτελέσματα της έρευνας του CEA για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του Solvency II (Impact Assessment Survey)

Στις αρχές του 2012 ο CEA εξέδωσε τα σχετικά στοιχεία που προέκυψαν από μια μεγαλύτερη έρευνα για το Solvency II, που διεξήχθη στο παρελθόν και κάλυπτε όλο το φάσμα μικρών εταιριών , μεγάλων ασφαλιστικών ομίλων , επιχειρήσεων mutual και μετοχικών εταιριών. Το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από 442 επιχειρήσεις από 27 εποπτευόμενες χώρες. Η συμμετοχή ήταν αντιπροσωπευτική της Ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς και συμπεριλάμβανε επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν κάτω από διαφορετικά εποπτικά καθεστώτα , επιχειρήσεις διαφορετικού τύπου και μεγέθους οι οποίες ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς της ασφαλιστικής αγοράς.

Οι ανταπόκριση στην έρευνα έδειξε μεγάλη συνέπεια όσον αφορά τις απαντήσεις που δόθηκαν από όλες τις εταιρίες ανεξαρτήτως του μεγέθους ή της νομικής τους μορφής. Τα βασικά μηνύματα της έρευνας το οποία δεν περιορίζονται μόνο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι τα ακόλουθα :

- Μια προσέγγιση για το Solvency II βασισμένη στον υπολογισμό των κινδύνων , θα ευθυγράμμιζε την εποπτεία και τις τάσεις για την ορθή πρακτική μέσα στην ασφαλιστική αγορά.
- Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ήδη βελτιώνει τις μεθόδους διαχείρισης κινδύνων ανεξαρτήτως του Solvency II.
- Εάν το Solvency II δεν ακολουθήσει μια οικονομική προσέγγιση πραγματικά βασισμένη στην διαχείριση κινδύνων τότε πολύ πιθανό η αγορά να υποστεί σοβαρές αρνητικές συνέπειες.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν επίσης ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι τομείς του Solvency που αφορούν ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το πιο σημαντικό στοιχείο του Solvency II για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η χρήση της «Standard» μεθόδου

(Standard Approach) στον υπολογισμό των κεφαλαιακών αναγκών. Οι περισσότερες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναμένουν να χρησιμοποιήσουν την «Standard» μέθοδο (Standard Approach) τουλάχιστον στο αρχικό διάστημα εφαρμογής του Solvency II. Είναι πολύ σημαντικό για αυτές τις επιχειρήσεις , η «Standard» μέθοδος (Standard Approach) να υπολογιστεί ορθά. Στην πράξη , αυτό σημαίνει ότι «Standard» μέθοδος (Standard Approach) θα πρέπει να είναι μια σχετικά ανέξοδη μέθοδος εγκατάστασης ενός οικονομικού συστήματος βασισμένου στην διαχείριση κινδύνων.

Υποστήριξη μιας οικονομικής προσέγγισης βασισμένης στη διαχείριση κινδύνων

Η αγορά υποστηρίζει θερμά την οικονομική προσέγγιση ως προς την εφαρμογή του Solvency II. Είναι γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός ασφαλιστικών εταιριών ήδη χρησιμοποιούν τις ορθές πρακτικές διαχείρισης κινδύνων για να διοικούν τις εργασίες τους.

Εάν το Solvency II δεν ακολουθήσει μια οικονομική προσέγγιση τότε το εποπτικό πλαίσιο θα οδηγήσει σε αύξηση των απαιτήσεων (διπλή δουλειά) και το σύστημα θα είναι και ακριβό αλλά και αναποτελεσματικό . Επίσης , θα είναι δύσκολο να ενταχθεί μέσα στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης. Εάν το Solvency II, δώσει τα λανθασμένα κίνητρα για την διαχείριση κινδύνων τότε οι εταιρίες θα τιμολογήσουν τα προϊόντα τους χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που πιθανό να προκύψουν , διακινδυνεύοντας έτσι και την προστασία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βρίσκοντας την ορθή «Standard» μέθοδο (Standard Approach).

Οι επόπτες ανά την Ευρώπη εργάζονται πάνω στην δημιουργία μιας «Standard» μεθόδου (Standard Approach) μέσω των Ασκήσεων Ποσοτικών Επιπτώσεων (QIS). Η ασφαλιστική αγορά ήταν αρκετά ενεργή στο να τροφοδοτεί με πληροφορίες τους

επόπτες αναφορικά με τις προτάσεις τους για την «Standard» μέθοδο (Standard Approach), προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι γενικές αρχές της οικονομικής προσέγγισης είναι αναγνωρισμένες συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του κινδύνου (risk mitigation) , της διασποράς του χαρτοφυλακίου (diversification) και της εξειδίκευσης (specialization).

Η μείωση του κινδύνου (risk mitigation) μέσω της αντασφάλισης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεδομένου ότι επιτρέπει στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να καταναείμουν τους κινδύνους τους και να κάνουν έτσι πιο αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων τους. Η αντασφάλιση δεν είναι πλήρως αναγνωρισμένη κάτω από το τρέχον σύστημα ελέγχου της φερεγγυότητας αλλά θα πρέπει να είναι πλήρως αναγνωρισμένη στην μελλοντική «Standard» μέθοδο (Standard Approach).

Πολλές από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξειδικεύονται σε ορισμένους τομείς της αγοράς χρησιμοποιώντας τους ιστορικούς τους δεσμούς , τη γνώση και κατανόηση των πελατών τους ή την ειδική τους γνώση σε συγκεκριμένα προϊόντα. Αυτή τους η εξειδίκευση συνήθως αποτελεί κομμάτι του επιχειρησιακού τους σχεδίου (business plan) και θα έπρεπε να αναγνωρίζεται. Η αποτυχία αναγνώρισης πιθανό να αποτελέσει γι' αυτές τις εταιρίες άσκοπη κεφαλαιακή επιβάρυνση.

Σε γενικές γραμμές , η «Standard» μέθοδος (Standard Approach) πρέπει να έχει κάποια ελαστικότητα ως προς την αντιμετώπιση των εταιριών προκειμένου να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα δικά τους δεδομένα για να καθορίσουν τις κεφαλαιακές τους ανάγκες.

Δεδομένης της μεγάλης κλίμακας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που υπάρχουν στην ασφαλιστική αγορά, η «Standard» μέθοδος (Standard Approach) θα πρέπει να βρει τη χρυσή τομή μεταξύ της πολυπλοκότητας και της ευαισθησίας στον κίνδυνο. Θα ήταν προς όφελος των επιχειρήσεων εάν επιτραπεί η χρήση απλουστευμένων υπολογισμών για συγκεκριμένα πρότυπα κινδύνων αφού προηγουμένως έχουν καλυφθεί κάποια συγκεκριμένα κριτήρια. Αυτό , θα επέτρεπε στην «Standard» μέθοδο (Standard Approach) να διατηρήσει την ευαισθησία της στους κινδύνους χωρίς να καθίσταται λειτουργικό βάρος για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Τέλος, ακόμα και αν πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι υπέρ της υιοθέτησης της «Standard» μεθόδου (Standard Approach) στο άμεσο μέλλον , αυτό δεν πρέπει να εμποδίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τη δημιουργία εσωτερικών μοντέλων διαχείρισης κινδύνου ή της μερικής χρήσης εσωτερικών μοντέλων σε συνδυασμό με την «Standard» μέθοδο (Standard Approach).

Η αρχή της αναλογικότητας (proportionality)

Σε όλη την Ευρώπη, υπάρχει ένα φάσμα ασφαλιστικών επιχειρήσεων που κυμαίνεται από τις μικρές τοπικές επιχειρήσεις που παρέχουν απλά ασφαλιστικά προϊόντα στις τοπικές αγορές και φτάνει μέχρι τις μεγάλες πολυεθνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν μια μεγάλη γκάμα προϊόντων , με πολλαπλά δίκτυα διανομής αλλά και που υπάγονται κάτω από διαφορετικές εποπτικές αρχές.

Όσον αφορά την εποπτεία , δεν μπορεί να υπάρξει η ίδια αντιμετώπιση για όλα τα μεγέθη εταιριών. Θα πρέπει να υπάρχει σχετική ευελιξία στο καθεστώς του Solvency II η οποία θα βασίζεται στην φύση , στην κλίμακα και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της ασφαλιστικής επιχείρησης. Εάν οι εταιρίες αναλαμβάνουν απλούς κινδύνους και διαθέτουν σαφή εταιρική διακυβέρνηση και διαδικασίες διαχείρισης των κινδύνων αυτών, θα πρέπει να υπάρχει και η ανάλογη αναγνώριση από το νέο καθεστώς. Αυτή η αρχή , αν και αφορά κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις , θα πρέπει να εφαρμοστεί για όλες τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως του μεγέθους τους.

Η αρχή της αναλογικότητας θα πρέπει να υιοθετηθεί όχι μόνο στους υπολογισμούς των κεφαλαιακών απαιτήσεων αλλά και στην αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης των κινδύνων, στις διαδικασίες της εταιρικής διακυβέρνησης αλλά και στις απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων.

Εξαιρέσεις από το Solvency II

Το Solvency II έχει σαν στόχο του την παροχή ενός ομοιόμορφου πεδίου για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που θα προσφέρει την ίδια ασφάλεια σε όλους τους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις θα πρέπει να βασίζονται πάνω στους κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνει η κάθε επιχείρηση και δε θα πρέπει να επηρεάζονται από το μέγεθος της επιχείρησης ή από την νομική της μορφή. Το ερώτημα του αν θα υπάρξει κάποιο καθεστώς εξαίρεσης θα πρέπει να απαντηθεί ανεξάρτητα από τις σκοπιμότητες που αφορούν ειδικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Είναι γεγονός ότι οι μικρές επιχειρήσεις εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για την περίπτωση που εξαιρεθούν από το Solvency II. Πολλές από αυτές , ακόμα και αν εξαιρεθούν θα πρέπει να αντιμετωπίσουν την τοπική εποπτική αρχή χωρίς να έχουν εγγυήσεις για το αν θα αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο όπως οι άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις επιχειρήσεις αυτές , σε περίπτωση εξαίρεσης θα πρέπει να δοθεί το δικαίωμα εκούσιας συμμετοχής (opting – in) προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν τους δυνητικούς πελάτες τους που πιθανό να αναζητούν την ασφάλεια του Solvency II στα συμβόλαια που θα αγοράσουν. Υπάρχουν ανησυχίες ότι οι εταιρίες που δεν θα υπάγονται στο Solvency II θα αποτελέσουν εταιρίες δεύτερης κατηγορίας.

Οι εισηγήσεις του CEA

Πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις προτίθενται να χρησιμοποιήσουν την «Standard» μέθοδο (Standard Approach) με την εφαρμογή του Solvency II. Για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις αυτές να επωφεληθούν του Solvency II θα πρέπει η «Standard» μέθοδος (Standard Approach) να ακολουθήσει τις γενικές αρχές μιας οικονομικής προσέγγισης η οποία θα περιλαμβάνει την αναγνώριση των τεχνικών μείωσης κινδύνων , της διασποράς και της εξειδίκευσης.

Η «Standard» μέθοδος (Standard Approach) θα πρέπει να επιτρέπει την απλοποίηση κάποιων συγκεκριμένων προτύπων υπολογισμού κινδύνων με την προϋπόθεση της κάλυψης κάποιων κριτηρίων. Αυτό θα επιτρέψει στην «Standard» μέθοδο (Standard Approach) να διατηρήσει την ευαισθησία της στους κινδύνους και δεν θα την καταστήσει λειτουργικό βάρος στις επιχειρήσεις. Συνεπώς , θα πρέπει να ακολουθηθεί η αρχή της αναλογικότητας.

Το καθεστώς του Solvency II προϋποθέτει την αρχή της αναλογικότητας προκειμένου να επιτρέψει την ελαστικότερη προσέγγιση των εταιριών με απλούς κινδύνους και απλές διαδικασίες. Η αναλογικότητα δεν θα πρέπει να εφαρμοστεί μόνο στον υπολογισμό των απαιτούμενων κεφαλαίων αλλά και στην διαδικασία αξιολόγησης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων , εταιρικής διακυβέρνησης και στις απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων.

Solvency II –Σχέδιο Οδηγίας της 10ης Ιουλίου 2007

Σύμφωνα με το σχέδιο Οδηγίας Solvency II, το οποίο παρουσιάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την 10η Ιουνίου 2007 , η οικονομική και κοινωνική σημασία της Ασφάλισης και της Αντασφάλισης καθιστά σκόπιμη την παρέμβαση των δημόσιων αρχών υπό την μορφή προληπτικής εποπτείας. Οι ασφαλιστές / αντασφαλιστές οφείλουν να ικανοποιούν ορισμένες απαιτήσεις φερεγγυότητας ούτως ώστε να είναι σε θέση να καλύπτουν τις απαιτήσεις των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε περιπτώσεις έλευσης του ασφαλιζόμενου κινδύνου. Δεδομένου ότι οι ισχύοντες κανόνες φερεγγυότητας είναι παρωχημένοι , δεν είναι σε καμία περίπτωση ευαίσθητοι στους κινδύνους ενώ παράλληλα αφήνουν μεγάλο περιθώριο στα κράτη-μέλη για αποκλίσεις σε εθνικό επίπεδο και εν τω μεταξύ οι εξελίξεις στην ασφαλιστική βιομηχανία είναι ραγδαίες, το νέο καθεστώς Solvency II είναι σε θέση να αντικατοπτρίσει τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην προληπτική εποπτεία, την αναλογιστική επιστήμη και την διαχείριση κινδύνων.

Η Ευρωπαϊκή επιτροπή, παράλληλα με την αναθεώρηση του ισχύοντος καθεστώτος φερεγγυότητας προχώρησε στην αναδιατύπωση των 14 Οδηγιών Ασφαλίσεων / Αντασφαλίσεων σε ένα ενιαίο κείμενο στο οποίο έχουν ενσωματωθεί και οι νέοι κανόνες φερεγγυότητας εκμεταλλεύομενη τις πληροφορίες και τις αναλύσεις που

παρασχέθηκαν από τους συμμετέχοντες και τα ενδιαφερόμενα μέλη , βασισμένη στην αρχιτεκτονική Lamfalussy.

Το σχέδιο Οδηγίας Solvency II, αποτελεί βάση για περαιτέρω ενοποίηση της κοινοτικής αγοράς Ασφαλίσεων / Αντασφαλίσεων , με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των αντισυμβαλλομένων και των δικαιούχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων , τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ασφαλιστών και των αντασφαλιστών της Ευρώπης και την βελτίωση της υπάρχουσας νομοθεσίας, μέσω ενός συστήματος ορθών αρχών οικονομικής αξιολόγησης και διαφάνειας.

Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις θα αντικατοπτρίζουν το ιδιαίτερο προφίλ κινδύνου κάθε επιχείρησης και οι ασφαλιστές που θα διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους κινδύνους τους θα ανταμείβονται και θα τους δίδεται η δυνατότητα να διατηρούν μικρότερο κεφάλαιο σε σχέση με αυτό που θα διατηρούσαν υπό το ισχύον καθεστώς φερεγγυότητας. Το σχέδιο Solvency II , θα έχει ως αποτέλεσμα να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ορθή διαχείριση κινδύνων και στους αυστηρούς εσωτερικούς ελέγχους όπου με αυτό τον τρόπο η ευθύνη για την χρηματοπιστωτική ευρωστία των ασφαλιστικών / αντασφαλιστικών επιχειρήσεων θα μεταβιβαστεί και πάλι στους διαχειριστές. Ωστόσο, η θέσπιση της νέας οικονομικής προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο ενδέχεται να συνοδεύεται από κάποιες βραχυχρόνιες αρνητικές συνέπειες όπως την μείωση κάλυψης για ορισμένους τύπους ασφάλισης, την τροποποίηση προϊόντων υψηλού κινδύνου και την αύξηση των τιμών σε ορισμένους τομείς της αγοράς.

Πεδίο εφαρμογής

Η οδηγία Solvency II ισχύει για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κλάδου ζωής, ζημιών και αντασφαλίσεων. Η παρούσα οδηγία προτείνεται να μην εφαρμοστεί για ασφαλιστικές επιχειρήσεις των οποίων τα ετήσια έσοδα από ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα 5 εκ. €. Εάν το ποσό των 5 εκ. € υπερκαλυφθεί επί τρία συνεχή έτη, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται από το τέταρτο έτος.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται επίσης για τις επιχειρήσεις αλληλασφάλισης που ασκούν δραστηριότητες ασφάλισης ζημιών, τις εργασίες κεφαλαιοποίησης, τις εργασίες των οργανισμών προνοίας και βοήθειας και τις εργασίες που πραγματοποιούνται από οργανισμό ο οποίος δεν έχει νομική προσωπικότητα και που έχει ως αντικείμενο την αλληλασφάλιση των μελών του άνευ πληρωμής ασφαλιστρών και άνευ δημιουργίας τεχνικών αποθεμάτων. Εξαιρούνται επίσης οι Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες έως τις 10/12/2007 έχουν παύσει να συνάπτουν νέες συμβάσεις αντασφάλισης.

Εποπτικές Αρχές και γενικοί κανόνες εποπτείας

Ο βασικός στόχος της νομοθεσίας και της εποπτείας είναι η επαρκής προστασία των ασφαλισμένων καθώς και η χρηματοπιστωτική σταθερότητα των ασφαλιστικών / αντασφαλιστικών επιχειρήσεων. Η εποπτεία βασίζεται σε μια διερευνητική προσέγγιση προσανατολισμένη στους οικονομικούς κινδύνους. Η χρηματοοικονομική εποπτεία (συμπεριλαμβανομένης και της εποπτείας των δραστηριοτήτων που ασκούν οι επιχειρήσεις μέσω υποκαταστημάτων ή υπό το καθεστώς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών) υπόκειται στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους καταγωγής.

Οι εποπτικές αρχές εκτελούν τα καθήκοντα τους με διαφάνεια και υπόκεινται σε λογοδοσία. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στις ασφαλιστικές και Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που εδρεύουν στο έδαφος τους την ετήσια υποβολή απολογισμού των εργασιών τους , της οικονομικής κατάστασης τους, της φερεγγυότητας τους και τα μέσα με τα οποία διαθέτουν για να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εποπτικές αρχές έχουν την εξουσία να λαμβάνουν προληπτικά και επανορθωτικά μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζουν την συμμόρφωση στην παρούσα οδηγία.

Οι εποπτικές αρχές εξετάζουν και αξιολογούν την συμμόρφωση ως προς :

- Το σύστημα διακυβέρνησης
- Τα τεχνικά αποθεματικά

- Τις κεφαλαιακές απαιτήσεις
- Τους επενδυτικούς κανόνες
- Την ποιότητα και ποσότητα των ιδίων κεφαλαίων
- Το πλήρες ή μερικό εσωτερικό υπόδειγμα

Εάν η εποπτική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το προφίλ κινδύνου της ασφαλιστικής/ αντασφαλιστικής επιχείρησης αποκλίνει σημαντικά από τις παραδοχές τις φερεγγυότητας όπως υπολογίζεται με τον κανονικό τύπο , ή εάν ορισμένοι ποσοτικοποιησιμοί κίνδυνοι δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη , ή ότι το σύστημα διακυβέρνησης αποκλίνει σημαντικά από τα πρότυπα , τότε δύναται να επιβάλει πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση στην ασφαλιστική / αντασφαλιστική επιχείρηση.

Σύστημα διακυβέρνησης

Τα κράτη μέλη απαιτούν από όλες τις ασφαλιστικές / Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις να διαθέτουν αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει τουλάχιστον μια κατάλληλη διαφανή οργανωτική δομή με σαφή κατανομή και ορθό διαχωρισμό αρμοδιοτήτων καθώς και ένα αποτελεσματικό μηχανισμό μετάδοσης πληροφοριών. Το σύστημα διακυβέρνησης υπόκειται σε τακτική ανασκόπηση. Το σύστημα διακυβέρνησης πρέπει να :

- Είναι ανάλογο προς τη φύση , το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της επιχείρησης.
- Θα πρέπει να υπάρχουν γραπτές και τεκμηριωμένες πολιτικές με την διαχείριση κινδύνου, τον εσωτερικό έλεγχο, τον εσωτερικό λογιστικό έλεγχο κλπ.
- Οι πολιτικές θα επανεξετάζονται ανά έτος.
- Οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, μεθόδους και εξουσίες προκειμένου να αξιολογούν τους αναδυόμενους από το σύστημα διακυβέρνησης κινδύνους.

Όλα τα πρόσωπα τα οποία διοικούν ουσιαστικά την επιχείρηση ή ασκούν βασικά

καθήκοντα θα πρέπει να :

- Έχουν επαγγελματικά προσόντα, γνώσεις και εμπειρία που τους επιτρέπουν να ασκούν υγιή και συνεπή διαχείριση.
- Είναι άψογα από πλευράς υπόληψης και ακεραιότητας.

Μέσα στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων όλες οι ασφαλιστικές/ Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να αξιολογούν τακτικά τις συνολικές ανάγκες τους σε θέματα φερεγγυότητας– ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). Η ORSA έχει διπλό χαρακτήρα: αποτελεί διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης ενσωματωμένη στις στρατηγικές αποφάσεις της εταιρίας και αποτελεί επίσης εποπτικό εργαλείο για την ενημέρωση των εποπτικών αρχών για τα αποτελέσματα αξιολόγησης κινδύνου από τις ίδιες τις εταιρίες.

Οι Ασφαλιστικές / Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου με διαδικασίες τουλάχιστον διοικητικές και λογιστικές.

Η Αναλογιστική λειτουργία θα πρέπει να συντονίζει τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεμάτων, να εξασφαλίζει την καταλληλότητα των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό τους, να αξιολογεί την ποιότητα των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό τους, να ενημερώνει το διοικητικό ή διαχειριστικό όργανο για την αξιοπιστία τους και να γνωμοδοτεί για την πολιτική ανάληψης ασφαλιστικών κινδύνων καθώς και να εκφράζει γνώμη για την καταλληλότητα των αντασφαλιστικών συμφωνιών.

Δημοσιοποίηση

Το σχέδιο Οδηγίας Solvency II , απαιτεί από τις επιχειρήσεις να δημοσιοποιούν ετησίως μια αναφορά με ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της φερεγγυότητας και της χρηματοοικονομικής τους κατάστασης. Οι πληροφορίες αυτές είναι :

- Περιγραφή της δραστηριότητας και των επιδόσεων της επιχείρησης.
- Περιγραφή συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης και εκτίμηση της καταλληλότητας του για το προφίλ κινδύνου της επιχείρησης.
- Περιγραφή για κάθε κατηγορία κινδύνου , της έκθεσης σε κίνδυνο, της συγκέντρωσης κινδύνων, της μείωσης του κινδύνου και της ευαισθησίας στον κίνδυνο.
- Περιγραφή των στοιχείων του ενεργητικού, των τεχνικών προβλέψεων και των λοιπών υποχρεώσεων και των βάσεων και μεθόδων για την αποτίμηση τους.
- Περιγραφή της διαχείρισης των κεφαλαίων (ύψος / διάρθρωση /ποιότητα, ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων και απαιτήσεων κεφαλαιακής επάρκειας, πληροφορίες για την κατανόηση των διαφορών της τυποποιημένης μεθόδου με το εσωτερικό υπόδειγμα, ποσού μη συμμόρφωσης με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις).

Προαγωγή εποπτικής σύγκλισης

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εποπτικές αρχές να συμμετέχουν στις δραστηριότητες της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS).

Οι ποσοτικές απαιτήσεις που ισχύουν για τις επιχειρήσεις Ασφαλίσεων / Αντασφαλίσεων (Πυλώνας I) ορίζονται σε 6 ενότητες : αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού , τεχνικές διατάξεις, ίδια κεφάλαια, απαιτούμενο κεφάλαιο φερεγγυότητας, απαιτούμενο ελάχιστο κεφάλαιο και επενδύσεις.

Τεχνικά Αποθέματα

Ο υπολογισμός των τεχνικών διατάξεων θα βασίζεται στην εκάστοτε αξία εξόδου. Η τρέχουσα αξία εξόδου αντιπροσωπεύει το ποσό που θα κατέβαλε σήμερα μια επιχείρηση εάν μεταβίβαζε τα συμβατικά της δικαιώματα σε μια άλλη επιχείρηση.

Ο προαναφερόμενος υπολογισμός θα πρέπει να είναι συνεπής με την αγορά.

Η αξία των τεχνικών αποθεμάτων ισούται προς το άθροισμα της βέλτιστης εκτίμησης και ενός περιθωρίου κινδύνου. Η βέλτιστη εκτίμηση ισούται με τον μέσο όρο μελλοντικών ταμειακών ροών σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων. Το περιθώριο κινδύνου θα είναι τέτοιο που θα εξασφαλίζει ότι η αξία των τεχνικών αποθεμάτων θα ισοδυναμεί με το επιπρόσθετο ποσό το οποίο οι ασφαλιστικές και Αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πιθανό να απαιτήσουν προκειμένου να αναλάβουν να ικανοποιήσουν τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές τους υποχρεώσεις.

Σε ότι αφορά τους αντισταθμιζόμενους κινδύνους – δηλαδή τους κινδύνους που μπορούν να αντισταθμιστούν αποτελεσματικά μέσω αγοράς ή πώλησης χρηματοπιστωτικών μέσων – η αξία των τεχνικών αποθεμάτων υπολογίζεται απευθείας, στο σύνολό της, και προκύπτει με χρήση των αξιών των εν λόγω χρηματοπιστωτικών μέσων .

Σε ότι αφορά τους μη αντισταθμιζόμενους κινδύνους, το περιθώριο κινδύνου υπολογίζεται με χρήση της αποκαλούμενης μεθόδου κόστους κεφαλαίου . Σε αυτή την περίπτωση, το ποσοστό κόστους κεφαλαίου που χρησιμοποιείται είναι το ίδιο για όλες τις επιχειρήσεις (π.χ., σταθερό ποσοστό) και αντιστοιχεί στη διαφορά άνω του επιτοκίου άνευ κινδύνου στο οποίο θα υποχρεωνόταν μια εταιρεία ασφαλίσεων / αντασφαλίσεων με πιστοληπτική αξιολόγηση BBB προκειμένου να αυξήσει τα επιλέξιμα ίδια κεφάλαια.

Ίδια κεφάλαια

Τα ίδια κεφάλαια αντιστοιχούν στους διαθέσιμους χρηματοπιστωτικούς πόρους των επιχειρήσεων ασφαλίσεων / αντασφαλίσεων, οι οποίοι μπορούν να λειτουργήσουν ως αντιστάθμισμα έναντι κινδύνων και μέσο απορρόφησης χρηματοπιστωτικών ζημιών, όταν κρίνεται απαραίτητο. Ο καθορισμός των ποσών των ιδίων κεφαλαίων που είναι επιλέξιμα να καλύψουν τις δυο κεφαλαιακές απαιτήσεις βασίζεται σε μια διαδικασία τριών σταδίων.

Στο πρώτο στάδιο, πρέπει να καθοριστούν τα ποσά των διαθέσιμων ιδίων κεφαλαίων. Ίδια κεφάλαια είναι το άθροισμα των:

- στοιχείων του ισολογισμού ή των "στοιχείων βασικών ιδίων κεφαλαίων"
- στοιχείων που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό ή των "στοιχείων επικουρικών ιδίων κεφαλαίων"

Τα βασικά ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν το οικονομικό κεφάλαιο (ήτοι, το πλεόνασμα των στοιχείων του ενεργητικού σε σχέση με τα στοιχεία παθητικού, όπως αυτό αποτιμάται) και τις εξασφαλισμένες υποχρεώσεις (δεδομένου ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως κεφάλαιο, για παράδειγμα, στην περίπτωση εκκαθάρισης).

Τα επικουρικά ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν υποχρεώσεις τις οποίες οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν προκειμένου να αυξήσουν τους χρηματοπιστωτικούς τους πόρους, όπως προσκλήσεις-αξιώσεις εξόφλησης μελών και πιστωτικές επιστολές. Δεδομένου ότι τα συγκεκριμένα επικουρικά ίδια κεφάλαια δεν συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφές αποτίμησης που προβλέπονται ο καθορισμός των ποσών τους υπόκειται σε πρότερη εποπτική έγκριση.

Στο δεύτερο στάδιο, δεδομένου ότι τα στοιχεία ιδίων κεφαλαίων έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και χρησιμοποιούνται για διαφορετικά επίπεδα απορρόφησης ζημιών, τα συγκεκριμένα στοιχεία ιδίων κεφαλαίων θα ταξινομηθούν σε τρεις ζώνες, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους και το βαθμό στον οποίο πληρούν πέντε βασικά κριτήρια (εξασφάλιση, απορροφητικότητα ζημιών, μονιμότητα, διάρκεια και

απουσία δαπανών εξυπηρέτησης).

Η ταξινόμηση των ιδίων κεφαλαίων σε ζώνες βασίζεται σε ποιοτικά κριτήρια τα οποία θα εξειδικευτούν περαιτέρω μέσω μέτρων εφαρμογής .

- Σε ό,τι αφορά το SCR (Solvency Capital Requirement), η αναλογία της ζώνης 1 στα επιλέξιμα ίδια κεφάλαια πρέπει να ισοδυναμεί τουλάχιστον με το 1/3 και η αναλογία της ζώνης 3 δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1/3.

- Σε ό,τι αφορά το MCR (Minimum Capital Requirement), τα στοιχεία επικουρικών ιδίων κεφαλαίων δεν είναι επιλέξιμα και η αναλογία των επιλέξιμων στοιχείων της ζώνης 2 πρέπει να περιορίζεται στο 1/2.

Γενικές διατάξεις για το SCR, με χρήση καθορισμένου τύπου υπολογισμού ή εσωτερικού μοντέλου

Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας αντιστοιχούν στο οικονομικό κεφάλαιο που πρέπει να διαθέτει μια εταιρεία ασφαλίσεων/αντασφαλίσεων προκειμένου να περιορίσει την πιθανότητα πτώχευσης στο 0,5%, ήτοι η πιθανότητα πτώχευσης είναι μία ανά 200 χρόνια . Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας υπολογίζονται με χρήση τεχνικών «αξίας σε κίνδυνο», είτε σύμφωνα με τον καθορισμένο τύπο υπολογισμού ή με χρήση εσωτερικού μοντέλου: τους επόμενους 12 μήνες πρόκειται να αξιολογηθούν όλες οι εν δυνάμει ζημιές, συμπεριλαμβανομένης της δυσμενούς επανεκτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας αντικατοπτρίζουν το πραγματικό προφίλ κινδύνου της επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη όλων των ποσοτικά μετρήσιμων κινδύνων, καθώς και των καθαρών επιπτώσεων των τεχνικών μετριασμού του κινδύνου.

Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας πρέπει να υπολογίζονται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, να παρακολουθείται σε μόνιμη βάση και να υπολογίζεται εκ νέου αμέσως μόλις το προφίλ κινδύνου της επιχείρησης αποκλίνει σε σημαντικό βαθμό. Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας πρέπει να καλύπτονται από ισοδύναμο ποσό επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων .

Καθορισμένος τύπος υπολογισμού του SCR

Ο τύπος υπολογισμού των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας δίνει τη δυνατότητα τόσο της χρήσης παραμέτρων που προσιδιάζουν στην κάθε επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, όσο και τυποποιημένων απλοποιήσεων για τις ΜΜΕ .

Οι ΜΜΕ μπορούν να χρησιμοποιούν απλοποιημένο υπολογισμό για κάποια ειδική ενότητα ή υπο ενότητα κινδύνου.

Δεδομένου ότι οι νέες προδιαγραφές αποτίμησης λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα χαρακτηριστικά πίστωσης και ρευστότητας των στοιχείων του ενεργητικού και ότι οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας καλύπτουν όλους τους ποσοτικά μετρήσιμους κινδύνους καθώς και ότι όλες οι επενδύσεις υπόκεινται στη αρχή του "καλού διαχειριστή", τα ποσοτικά όρια των επενδύσεων και τα κριτήρια επιλεξιμότητας στοιχείων ενεργητικού δεν θα διατηρηθούν.

Εσωτερικά μοντέλα

Πριν να δοθεί η έγκριση από τις εποπτικές αρχές για τη χρήση εσωτερικού μοντέλου, οι επιχειρήσεις ασφαλίσεων/αντασφαλίσεων πρέπει να υποβάλουν αίτησηγεκεκριμένη από το διοικητικό ή τον διαχειριστικό φορέα της επιχείρησης , τεκμηριώνοντας ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της δοκιμασίας χρήσης, των στατιστικών προτύπων ποιότητας, των προτύπων διαβάθμισης, των προτύπων αποτίμησης και των προτύπων τεκμηρίωσης . Οι εποπτικές αρχές πρέπει

να αποφασίσουν εάν θα αποδεχτούν ή θα απορρίψουν την αίτηση εντός έξι μηνών από τη λήψη μια συμπληρωμένης αίτησης από μια επιχείρηση ασφαλίσεων/αντασφαλίσεων.

Ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις

Οι ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις αντιπροσωπεύουν ένα επίπεδο κεφαλαίου κάτω από το οποίο τα συμφέροντα των κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων θα ετίθεντο σε σοβαρό κίνδυνο, εάν επιτρεπόταν στην επιχείρηση να συνεχίσει να λειτουργεί. Σε περίπτωση παραβίασης του ορίου των ελάχιστων κεφαλαιουχικών απαιτήσεων, ενεργοποιείται η έσχατη εποπτική παρέμβαση και ανακαλείται η άδεια. Απαιτείται, ως εκ τούτου, από τις επιχειρήσεις να διατηρούν επιλέξιμα βασικά ίδια κεφάλαια για την κάλυψη των ελάχιστων κεφαλαιουχικών απαιτήσεων . Δεδομένου ότι η έσχατη εποπτική παρέμβαση ενδέχεται να απαιτεί έγκριση από τα εθνικά δικαστήρια, οι ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις πρέπει να υπολογίζονται ανά τρίμηνο, βάσει ενός απλού και επακριβούς τύπου και βάσει ελέγξιμων δεδομένων.

Καθώς τα αποτελέσματα του QIS3 εκκρεμούν, υιοθετήθηκε μια ανοιχτή προσέγγιση, δεδομένου ότι δεν έχει επιτευχθεί οριστική απόφαση σχετικά με τις ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις.

Ειδικότερα, το κείμενο δίνει τη δυνατότητα δοκιμής των δυο ακόλουθων προσεγγίσεων:

- οι ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις υπολογίζονται με χρήση της απλοποιημένης μορφής του καθορισμένου τύπου υπολογισμού (προσέγγιση κατά ενότητες), λαμβανομένης υπόψη της ανάληψης κινδύνου κατά της ζωής, ζημίας και αγοράς, ενώ διαβαθμίζεται σε «αξία σε κίνδυνο» 90% με χρονικό ορίζοντα ενός έτους,

- οι ελάχιστες κεφαλαιουχικές απαιτήσεις υπολογίζονται ως ποσοστό των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας (συμπαγής προσέγγιση) και διαβαθμίζεται στο 1/3 των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας.

Για παράδειγμα, παρέχει τη δυνατότητα διαβάθμισης των ελάχιστων κεφαλαιουχικών απαιτήσεων σε επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ 80% (δεδομένου ότι το 1/3 του SCR διαβαθμισμένου σε 99,5% VaR ισοδυναμεί με 80% VaR, εάν υποθεθεί ότι υπάρχει κανονική κατανομή) και 90% (το επίπεδο που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της υπό

δοκιμή προσέγγισης κατά ενότητες).

Επενδύσεις

Όλες οι επενδύσεις των επιχειρήσεων ασφαλίσεων/αντασφαλίσεων (ήτοι, στοιχεία ενεργητικού που καλύπτουν τεχνικές αποθέματα, συν στοιχεία ενεργητικού που καλύπτουν τις κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας και αδέσμευτα στοιχεία ενεργητικού) πρέπει να επενδύονται, να αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης και να παρακολουθούνται σύμφωνα με την αρχή του «καλού διαχειριστή». Η αρχή του "καλού διαχειριστή" απαιτεί από τις επιχειρήσεις ασφαλίσεων / αντασφαλίσεων να επενδύουν τα στοιχεία ενεργητικού με σκοπό τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων, να αντιστοιχούν επαρκώς τις επενδύσεις με τις υποχρεώσεις και να αποδίδουν τη δέουσα προσοχή στους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους, όπως η ρευστότητα και ο κίνδυνος συγκέντρωσης.

Εποπτεία Ομίλων

- **Επόπτης ομίλου** – προσδιορισμός και διορισμός: η πρόταση εισάγει την έννοια του "επόπτη ομίλου". Για κάθε όμιλο, θα διορίζεται μια μεμονωμένη αρχή με συγκεκριμένες αρμοδιότητες συντονισμού και λήψης αποφάσεων.

- **Δικαιώματα και καθήκοντα** : ο επόπτης ομίλου έχει την κύρια ευθύνη για όλες τις βασικές πτυχές της εποπτείας του ομίλου (φερεγγυότητα ομίλου, συναλλαγές εντός του ομίλου, συγκέντρωση κινδύνων, διαχείριση κινδύνου και εσωτερικός έλεγχος). Αυτή η αρμοδιότητα πρέπει να ασκείται σε συνεργασία και σε διαβούλευση με τους τοπικούς επόπτες. Επιπλέον, για κάθε όμιλο, πρέπει να θεσπίζονται ρυθμίσεις συντονισμού μεταξύ όλων των συμμετεχόντων εποπτών.

- **Φερεγγυότητα ομίλου** – εσωτερικό μοντέλο ομίλου : η πρόταση δίνει τη δυνατότητα σε έναν όμιλο να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας χρήσης εσωτερικού μοντέλου για τον υπολογισμό των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας του ομίλου και των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας κάθε οντότητας χωριστά. Κατόπιν αίτησης της

μητρικής εταιρείας, μπορεί να ζητηθεί η συμβουλή της CEIOPS ή οποιουδήποτε εκ των συμμετεχουσών εποπτικών αρχών.

• **Εποπτεία υπό-ομίλων** : προκειμένου να περιοριστεί ο φόρτος για τους ομίλους, η πρόταση δηλώνει ουσιαστικά α) ότι η εποπτεία ομίλων πρέπει κατά κανόνα να διεκπεραιώνεται μόνο σε ανώτατο επίπεδο ΕΕ και β) ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις εποπτικές αρχές τους να προβαίνουν στην εποπτεία ομίλων σε ανώτατο επίπεδο εντός του κράτους μέλους. Το σχέδιο Οδηγίας εισάγει ένα καινοτόμο καθεστώς που επιδιώκει να διευκολύνει τη διαχείριση κεφαλαίων από τους ομίλους, ουσιαστικά α) επιτρέποντας, υπό ορισμένες συνθήκες, σε μια μητρική εταιρεία να χρησιμοποιεί **δηλώσεις υποστήριξης ομίλου** προκειμένου να καλύψει τμήμα των κεφαλαιουχικών απαιτήσεων φερεγγυότητας των θυγατρικών της και β) εισάγοντας **παρεκκλίσεις** σε ορισμένα άρθρα για τη **μεμονωμένη εποπτεία**, ανάλογα με την περίπτωση.

IFRS 4 - Insurance Contracts

Η έκδοση του «IFRS 4 - Insurance Contracts νέου διεθνούς λογιστικού προτύπου χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, από το συμβούλιο διεθνών λογιστικών προτύπων (IASB), που αφορά το θέμα του λογιστικού χειρισμού των ασφαλιστήριων συμβολαίων που εκδίδουν οι ασφαλιστικές εταιρείες, έρχεται για να προλάβει κυρίως την έναρξη της υποχρεωτικής, ενιαίας εφαρμογής των διεθνών λογιστικών προτύπων (IAS/IFRS) από τις εισηγμένες στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια εταιρείες την 1η Ιανουαρίου 2005. Έτσι το IFRS 4 έχει υποχρεωτική εφαρμογή και σε όλες τις εισηγμένες στο Χ.Α. ασφαλιστικές εταιρείες, το αργότερο από την έναρξη του ερχόμενου έτους. Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου λογιστικού προτύπου είναι μεταξύ άλλων τα εξής:

Έχει υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα ασφαλιστήρια και αντασφαλιστικά συμβόλαια που εκδίδουν οι εισηγμένες ασφαλιστικές εταιρείες, αλλά όχι σε άλλα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού τους.

Ορίζει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ως «ένα συμβόλαιο μέσω του οποίου ένα μέρος (ο ασφαλιστής) δέχεται ένα σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο ενός άλλου μέρους (του

ασφαλιζόμενου), συμφωνώντας να αποζημιώσει τον τελευταίο, αν ένα προκαθορισμένο μελλοντικό συμβάν (η ασφαλιζόμενη αιτία) επηρεάσει σημαντικά τον ασφαλισμένο,

Απαγορεύει τη διενέργεια προβλέψεων για πιθανές αποζημιώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν είναι εν ισχύ την ημερομηνία της οικονομικής κατάστασης (όπως εξισωτικές προβλέψεις και προβλέψεις καταστροφών) και

Απαιτεί από την εισηγμένη ασφαλιστική εταιρεία να διατηρεί τις υποχρεώσεις της από ασφαλιστήρια συμβόλαια στο παθητικό της μέχρι να διαγραφούν, να ακυρωθούν ή να λήξουν και να μην τις συμψηφίζει με σχετιζόμενα αντασφαλισμένα στοιχεία ενεργητικού.

Σύμφωνα με το IFRS 4, η εισηγμένη ασφαλιστική εταιρεία δεν θα μπορεί πλέον να καταμετρήσει τις υποχρεώσεις της από ασφαλιστήρια συμβόλαια σε βάση άλλη από την παρούσα αξία τους και να παρουσιάσει συμβατικά δικαιώματα από μελλοντικές προμήθειες επενδυτικής διαχείρισης σε αξία που να ξεπερνά τη «δίκαιη αποτίμησή» της (fair value), τουτέστιν σε αξία που να ξεπερνά τις τρέχουσες προμήθειες που χρεώνει ο ανταγωνισμός για αντίστοιχες υπηρεσίες. Κατά την ενοποίηση οικονομικών καταστάσεων ασφαλιστικών ομίλων, θα είναι υποχρεωτική η εφαρμογή ενιαίων λογιστικών πρακτικών σε όλες τις εταιρείες τους, για τον υπολογισμό των υποχρεώσεών τους από ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ίδιο λογιστικό πρότυπο υποχρεώνει τις εισηγμένες ασφαλιστικές εταιρείες να κάνουν ξεχωριστή αναφορά στις οικονομικές τους καταστάσεις των αποθεματικών τμημάτων συγκεκριμένων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, με στόχο την εξάλειψη πρακτικών, που παραλείπουν την παρουσίαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Έκταση του IFRS 4

Το ΔΠΧΠ 4 εφαρμόζεται σε όλες σχεδόν τις ασφαλιστικές συμβάσεις (συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων αντασφάλισης)[ΔΠΧΠ 4,2] Δεν ισχύει για άλλα οικονομικά στοιχεία του ασφαλιστή, όπως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ

39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση . [ΔΠΧΠ 4,3] Επιπλέον, δεν αντιμετωπίζει λογιστικά από τους ασφαλιζόμενους. [ΔΠΧΠ 4,4 (στ)]

Το 2005, τροποποιήθηκε το πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 για να συμπεριλάβει και συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης. Ωστόσο, εάν ένας εκδότης συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης έχει αναφέρει προηγουμένως ρητά ότι θεωρεί τα εν λόγω συμβόλαια ως ασφαλιστήρια συμβόλαια και έχει χρησιμοποιήσει τη λογιστική διαχείριση ισχύει για ασφαλιστήρια συμβόλαια, τότε δύναται να επιλέξει να εφαρμόσει είτε το ΔΛΠ 39, ΔΠΧΠ 4 ή στο εν λόγω συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης. [ΔΠΧΠ 4,4 (δ)]

Λογιστικές αρχές

Το ΔΠΧΠ απαλλάσσει τον φορέα ασφάλισης προσωρινά (μέχρι την ολοκλήρωση της φάσης ΙΙ του έργου Ασφαλίσεων) από κάποιες απαιτήσεις άλλων Δ.Π.Χ.Α., συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να εξετάσει το ΔΛΠ 8 Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη κατά την επιλογή των λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστήρια συμβόλαια. Ωστόσο, το πρότυπο:

- ο απαγορεύει προβλέψεις για ενδεχόμενες αξιώσεις στο πλαίσιο των συμβάσεων που δεν υπάρχουν κατά την ημερομηνία αναφοράς (όπως καταστροφή και εξισωτικές προβλέψεις)
- ο απαιτεί μια δοκιμασία για την επάρκεια των αναγνωρισμένων ασφαλιστικών υποχρεώσεων και σε έλεγχο απομείωσης για τις απαιτήσεις από αντασφαλιστές
- ο ασφαλιστής απαιτεί να κρατήσει ασφαλιστικές υποχρεώσεις στον ισολογισμό του, μέχρις ότου αποφορτιστεί ή ακυρωθεί, ή λήγουν και απαγορεύει συμψηφισμό ασφαλιστικών υποχρεώσεων έναντι σχετικές απαιτήσεις από αντασφαλιστές και έσοδα ή έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης με τα έξοδα ή τα έσοδα από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

Το ΔΠΧΠ 4 επιτρέπει σε ένα ασφαλιστή να μεταβάλλει τις λογιστικές πολιτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια μόνο εάν, ως αποτέλεσμα, οι οικονομικές καταστάσεις του παρόντος τις πληροφορίες που είναι πιο σχετικές και καθόλου λιγότερο αξιόπιστες, ή σε πιο αξιόπιστες και όχι λιγότερο σχετικές. [ΔΠΧΠ 4,22] Ειδικότερα, ο ασφαλιστής δεν μπορεί να εισάγει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πρακτικές, αν και μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιεί λογιστικές πολιτικές που τους αφορούν: [ΔΠΧΠ 4,25]

- ο μέτρησης ασφαλιστικών υποχρεώσεων σε απροεξόφλητη βάση
- ο επιμέτρηση συμβατικών δικαιωμάτων σε μελλοντικές αμοιβές διαχείρισης της επένδυσης σε ποσό που υπερβαίνει την εύλογη αξία τους όπως υποδηλώνει η σύγκριση με τις σημερινές που βασίζονται στην αγορά αμοιβές για ανάλογες υπηρεσίες
- ο χρησιμοποιώντας μη-ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές για τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις των θυγατρικών

Γνωστοποιήσεις

Το Πρότυπο απαιτεί γνωστοποίηση των:

- πληροφοριών που βοηθούν τους χρήστες να κατανοήσουν τα ποσά στις οικονομικές καταστάσεις του ασφαλιστή που προκύπτουν από ασφαλιστικές συμβάσεις: [ΔΠΧΠ 4,36 - 37]
  - ο λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστήρια συμβόλαια και σχετιζόμενα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα
  - ο τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα, έξοδα, και τις ταμειακές ροές που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια
  - ο πληροφοριών σχετικά με τις παραδοχές που έχουν την μεγαλύτερη επίδραση στην επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον είναι δυνατόν, ποσοτική γνωστοποίηση εκείνων των παραδοχών

- συμφωνιών των μεταβολών σε ασφαλιστικές υποχρεώσεις, απαιτήσεις από αντασφαλιστές, και, ενδεχομένως, σχετικού αναβαλλόμενου κόστους απόκτησης
- πληροφοριών που βοηθούν τους χρήστες να αξιολογήσουν τη φύση και την έκταση των κινδύνων που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια: [ΔΠΧΠ 4,38 - 39]
- στόχων διαχείρισης του κινδύνου και των πολιτικών
- όρων και προϋποθέσεων των ασφαλιστήριων συμβολαίων που έχουν σημαντική επίδραση στο ποσό, το χρονοδιάγραμμα και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμιακών ροών του ασφαλιστή
- πληροφοριών για τον ασφαλιστικό κίνδυνο (τόσο πριν όσο και μετά τη μετρίαση του κινδύνου μέσω της αντασφάλισης), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με:
  - η ευαισθησία στον ασφαλιστικό κίνδυνο
  - συγκεντρώσεις ασφαλιστικού κινδύνου
  - πραγματικές απαιτήσεις σε σύγκριση με προηγούμενες εκτιμήσεις
- πληροφοριών σχετικά με την έκθεση σε κινδύνους αγοράς που απορρέουν από ενσωματωμένα παράγωγα που εμπεριέχονται σε κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, αν ο ασφαλιστής δεν απαιτείται να, και δεν επιμετρά τα ενσωματωμένα παράγωγα στην εύλογη αξία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο, Χατζηγάγιος Θωμάς Γ. ,(2009)
2. Η εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων κατά το Ν. 3229/2004, Βασίλειος Δ. Κιάντος, (2006)
3. Ασφαλιστική σύμβαση, Ράνια Χατζηνικολάου – Αγγελίδου, (2000)
4. Ασφαλιστικό δίκαιο, Κιάντος, Βασίλειος Δ., (2005)
5. Ασφαλιστικές Εταιρείες: Εκσυγχρονισμός, Ανάπτυξη & Επενδύσεις με Βάση τα ΔΛΠ & τη Solvency II, Στεριώτης Κίμωνας, (2009)
6. Οι Ιδιωτικές Ασφαλίσεις, Ανδριτσάκης Απόστολος, (2005)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. www.bankofgreece.gr
2. www.europa.eu/...insurance/
3. www.eias.gr
4. www.insuranceworld.gr
5. www.nomothesia.ependyseis.gr
6. www.eaee.gr
7. www.travelsafe.gr
8. www.eur-lex.europa.eu